

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.			
Egy évre	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Fél évre	5 " — " .	Fél évre	8 " — " .
Negyed évre	2 " — " .	Negyed évre	4 " — " .
Egy nora	— " — " .	Egy nora	1 " — " .
Egyszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felolós szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sz. 4 fillér.

Az üres koporsó.

Az igazság fejedelme, a hit bajnoka, a szeretet prófétája meggyalázza vérzett el a kereszten.

A test megtörve hanyatlott a koporsóba, — de a szellem örökifjan kelt ki abból.

S harmadnap a koporsó üres volt.

Közel kétezer éve, hogy ez az esemény történt. Az üres koporsót azóta nem tudjuk elfeledni. Emlékeinkben meg-megujul az husvét ünnepe s boldog örömmel zarándoklunk hozzá lélekben.

Ez a koporsó lélektépő vád az ártatlan, igaz ember haláláért, — és élő bizonyága az apostolok lelkében megfogamzott krisztusi tanok diadalának.

Ennél a koporsónál kapott egyfelől a kételkedés szikrát, másfelől a fejlődő hit fellobogó tüzet. A felbujtogatott nép az üres koporsónál kezdett eszmélni s emlékezni Jézus jötteteire, szelidségére, szeretetteljes tanítására — s ama hit és kétség közt hánykódó gondolat támadt lelkében: hátha mégis a Messiás volt? A tanítványokat pedig az üres koporsó győzte meg föltétlenül a Mester tanainak igazságáról.

Az apostolok aztán mindenfelé szétvitték az evangéliomot:

„A Krisztus feltámadott a halálból és azoknak, akik elaludtak lett első zsengejük“. „Hogyha a Krisztus fel nem támadott, hijába való a prédikálásunk, hijába való a ti hitetek is.

Igy magasztosult boldogító, üdvözítő érzéssé a föltámadt Jézus Krisztusban való hit.

Akit aggodalom fogott el, akit a szenvedés kétségbeesésig üzött; akinek lelke égi táplálék után epedett; akinek keble jobb jövő után sóhajtozott; aki a sors változandóságát rettegte s a halál iszonyu képétől irtózkodott: az mind odavándorolt a Megváltó koporsójához és annak üressége eloszlatta az aggodalom fellegét, a szenvedés boruját, hitet adott az epedő léleknek, szeretetet a sóhajtozó kebelnek s édes reménynyel takarta el a halál utáni lét sötét képét.

Ilyen büvereje volt annak az üres koporsónak. Csak volt, mert ma már nincs.

Az anyagot imádjuk és nem az odafelvalókra tekintünk. Amit szemmel nem látunk, azt be nem vesszük hitünkkel. Feltámadás, örök élet hiú ábránd előttünk. Az üres koporsó, a

husvét esemény csak mythosz. Maga Krisztus is hitregés ködbe burkolt alak.

Óh régi, szép idők, óh boldog hívő korszak! Beh letüntetek, beh elmúltatok!

Megfogyatkozott hitünk, reménységünk egy szebb jövőben. Nem látjuk a feltámadás napját, nem érezzük a husvét diadal mámorát. Hitünkkel együtt fogyatékán van erkölcsi erőnk is. Elenyedtünk, megtompultunk, elfásultunk. Hidegen hagynak a husvét igazságok, az örökkévaló nagy eszmék: dicsőszabadulás, győzelmes feltámadás, letiport enyészett, elnyeletett halál, molsolygó jövő, boldog haza.

Óh ha még volna hitünk, hogy hegyeket mozdíthatnánk vele! Ha még hitünk volna a Jézus Krisztus által önmagunkhoz, egyéni boldogságunkhoz, nemzeti erőnkhez, hazánk fővőjéhez, függetlenségéhez! Micsoda perspektiva nyílnék előttünk és micsoda imponáló erővel kelne ki sirjából a magyar nemzet szabadsága!

Nem rajzolom tovább a szép képet. Csak amit a nagy költő állított, azt kérdezem e napon „van-e bennünk élni hit, jog és erő!?“ Van-e hitünk egy eljövendő, szebb élethez? Van-e jogunk a fenmaradáshoz? Van-e erőnk

Van egy kapitány.

Itt a zászlóaljnál
Van egy kapitány.
Néha, néha látom,
Nyargalni lóháton
Fakó paripán.

Valami cseh fajta
Katonás vitéz,
S bármikor, ha hatszor
Meglát is a placcon:
A szemembe néz.

A tekintetében
Vonzerő honol:
S megmozdul a lelkem,
Amikor véletlen
Felém lovagol.

Néha meg meg áll
És hosszan néz, figyel.
Én meg visszanezlek,
Mint hogy ha igézet
Fogott volna el.

Nem tudom, hogy hívják,
Mi ösztönzé,
Mondania sem kell,
Érzem: a lelkemmel
Rokon az övé . . .

Szobenyoi József.

A megszorult diákok.

(Az osztrák önkénykorszakból.)

Az 1850-es évek elején a többi kollégiumok között a Marosvásárhelyi kollégium is béállott. De mielőtt az ifjuság begyűlt volna, a kollégium nagy és kis udvarát nagyon magos korláttal zárták el egymástól, mert a kis udvaron lévő 5—6 szobába a császári katonák voltak beszállásolva, kiket az altisztek naponként az udvaron tanítottak, gyakoroltak.

Mi, kik 40—45-en lehettünk kik a forradalom után a kollégiumba vissza kerülünk: a köépületen és a fason laktunk.

A tanulás menedegélt, a lezskéket pontosan jártuk, de a kollégium olyan csendes volt, mint egy néma sirbolt. Egy ének, egy muzsika hang hallható nem volt. Így tölt az idő.

Egy alkalommal, mikor Szász István tanárunkkal a latinból volt óránk, a tanterem ajtaja megnyílik, és Schobel generális meg Groisz nevű ur belépnek a tanterembe s miután uriason kissé köszönnek, egyik a tolas csákót, másik a czilinder kalapot az asztalra téve, int a generális, hogy üljünk le, le is ültünk. A generális szétnézvéen: meglát a hátulsó padban egy vörös gallérral diszitett fehér köpönyeges fiatal. Szemöldökét össze ránczolva szól a generális:

Hogy mer olyan köpenybe járni, mikor azt csak katona tiszték viselhetik? Majd a tanárhoz fordulva, kérdi, miért engedi meg azon köpeny viselését?

A tanár felvilágosítja, hogy az a fiatal ur „extranius“, ki nem tartozik a kollégiumi szoros törvények alá — s azért nem is rendelkezhetik a ruhaviseletet illetőleg vele.

— Ki az? kérdi a generális.

— Gróf Rédei István, mondá a tanár.

— Ah! fordul a fiatal felé a generális s kérdi „Kennen sie deutsch?“

— Já, feleli a gróf

Aztán a generális egészen szelid hangon megmagyarázza, hogy azt a ruhát civilnek nem szabad viselni; mert az őr majd „herauszt“ kiált, s botrány lesz belőle. Aztán a tanárhoz fordulva mondá:

— Csak tessék, folytassa dolgát.

egy boldog jövő kivívásához? Ha van, úgy föl nemzetem apraja, nagyj! Föl a feltámadás ünnepén! Sursám corda! „Nincsen halál, nem szól enyészet a sir hideg göröngyiről“. Támadjon fel lelkesedésünk, rendíthetetlen bizalmunk, égő honszerelmünk! Föl a napig tekintsünk szintén s ne szédüljön fejünk!

Mikor Jézus halála előtt hat nappal bevonult Jeruzsálembe, a város romlását előre látván, megindulva sirt rajta. Ne akarjuk mi is Megváltónk könyveit látni! Sőt feltámadásából meritsünk hitet, reményt és bizalmat ahoz, hogy mi sem veszünk el, sem mint egyének, sem mint nemzet, ha gyáván elveszni nem akarunk.

Eme bizó hittel menjünk, mint a hajdani kegyes asszonyok, Jézusunk koporsójához. S midőn azt üresen találjuk, fogadjuk nem kételkedő lélekkel, hanem örömpeső szívvél az angyali szöveget: „*Mit keresitek a holtak között az élőt? Nincsen itt, hanem feltámadott!*“

„Krisztus, Krisztus
Föltámadott!
Szívek örüljete!
Ünnepet üljete!
Eredő bűnötök
Most nyert, most nyert
Bocsánatot! (Faust.)

S. Szabó József.

Feltámadás!

Irta: **Konez Ákos.**

Az örök isteni eszme győzelmet aratott és a Világ Megváltója harmadnapra feltámadt sziklasírhóból.

Feltámadt volna akkor is, ha a világ romjai alá temetik.

Az Arspoetikából lévén a lecke, szólitani kezdi azokat, a kikbe inkább bizott, engemet is megszólított. Fordítottunk is, egyik jól — másik ahogy tudott; a melyik nem fordított helyesen, a generális kiigazította, mert a mit mi nem is gondoltunk, úgy tudta az Arspoetikát, mintha maga Horaczius lett volna. Aztán mondta, hogy a latint fordítsuk németre, azután a könyvet betéve fordítsuk vissza latinra —, aztán némelyiket úgy megpróbálgatta, hogy szemünk nyitva, szánk táva maradt. Aztán egyszer az óráját megnézvén — a kérdézt felhagyta, hanem azután még szép atyai intést tartván hozzánk, intett, hogy a német nyelvet tanuljuk meg; mert csak azzal tudunk előhaladni, boldogulni.

Mikor beszédét bevégezte, Groisz ur kezdett beszédebe. Ez aztán még szebben, szívrehatóbban szónokolt, — szívünkre kötven: az uralkodó felség iránti hódoló tiszteletet, az előljárók s törvényes rendeletek iránt való kész engedelmisséget satb. Aztán az egyik a tollas, másik a czilinder kalapot kezökbe vévén — köszöntek s a tanteremből eltávoztak. A tanár a kapuig kísérvén őket, visszajött — s ő is a tanulást ajánlotta.

Mikor dr. Dózsa Elek tanár urnak volt az órája — viláért sem maradt volna el egyis. Mert csak szét nézett — s azt mondta: N. N. nincsen itt, s kezdett magyarul.

Feltámadását előre megmondotta. Rontsátok le a templomot és én harmadnapra felépitem azt.

Felette nem volt hatalma a halálnak és győzedelmet nem vivhatott felette az enyészet.

Ha nem támadt fel *Krisztus*, hiába való a mi hitünk, mondja az *apostol*. És bár főséges volt minden tette, meggyőző tanításának minden szava pusztán ember marad, ha isteni mindenhatóságával fel nem téri sírjának zárait.

A feltámadás legmélyebb *titka* hitünknek, alapja vallásunk isteni szervezetének.

A hit, hogy egykor mi is feltámadunk — vigasztalást ad a szenvedőnek, elviselhetővé teszi a boldogtalannak tövissel benőtt útját és arra ösztönzi az élet javaival megáldott embert, hogy törölje le résztvevő jóakarásával a szenvedők könnyeit. A feltámadásban való hit erősségéből táplálkoztak az őskeresztység vértanúi és az emberiség azon milliói, kik nem örömrre, hanem szenvedésre születtek. Ez a hit ad megnyugvást a szülőit vesztett arvának, a bánattól leszakadt lelkeknek, megelégedést adva a lemondásban is azoknak, kik e földi életben a Golgotha tövises utain járnak.

A nemzetek életében is van halál és feltámadás!

Az emberiség történetében számtalan sirhatalommal találkozunk. Nevüket csak a történelem őrzi, dícsőséges nagy napjaikat, küzdelmes harczeitak immár csak könyvek-ből, avult írásokból olvashatjuk. Egy-egy eszméért küzdöttek . . . Virágos mezők után uttalan utakon jártak. A nagyobb hatalom halált kiáltott reájok és lassankint megörölte letűntek a semmiségbe.

Más nemzetek ismét halálszerű ájulásba estek. Leigázva, megtörve szolgáirumba sinylöttek . . . Szabadságuk fája hervadásnak indult és a zsarnokok fejszéje a törzset is kezdte hasogatni. De a fa nem dőlt ki. A nemzetek jobbjai, hősei élethalálharcra keltek. Fegyverük, lelkesedésük, honszerelmük *hármas hatalma* győzött és leverve a szabadságuk eltipróit, ismét urak lettek ősi birtokuk mesgyéin.

Mikor a révokáció ideje volt — megszólította ezt, vagy azt, hatudott megdiesérte, ha nem tudott — kalapját, melyet soha sem vett le, behuzta a szemére, s csak annyit mondott: *óra után jőjjön hozzám*. „El is ment az illető s kapott olyan leckét, hogy némelyik sirva jött fel a kollégyomba s azt mondta, hogy inkább megyen az ágyutorkába, mint a tanár ur szobájába. De a kálkust még sem vonta meg egyiktől sem, sőt pedagógókká lévén, nagyon ügyelt a tanítványok kiusztásakor, hogy minden szegény diák egyformán boldoguljon.

Hanem tanultunk is neki úgy, hogy panasza nem lehetett egyre sem.

Én meg a mit elhagyhattam volna, azt is megtanultam. Pl. a Miatyánkot török, tatár és kunnyelven, a kun-szentmiklósi levéltárban maradt fenn megörökítve.

De már ideje, hogy a dologra térjek.

Egyszer híre járt, hogy a csiki havasok égnek, füstje hozzánk a kollégyomba is elhatott. Bizalmas felhívások is jelentek meg, hogy készüljünk a harcra. Szerezzünk fegyvert. Két deák két katonának a szállásáról el is lopott két puskát, de megtudván, a két deákot el vitték katonának és nem is kerültek többé visaza a kollégyomba. Azonban négy szem közt mindig a kitörendő ujjforradalomról folyt a beszéd; velem is közölve volt az egész terv. Megis mutattak egy egy rendeletet, aláírva őrnagy vagy ezredes, de

Amely népek szabadsága elveszett, azok lelkükbe és imáikba zárva a szabadság főséges gondolatát azzal vigasztalták magukat, hogy lesz még *feltámadás*.

Én nemzetem, magyar népem! Te is végigjártad a szenvedések Golgotháját. Véredel szereztél hazádat. Dult az ellenség, sokszor a sir szélére juttatott a pártviszály. Leselkedtek életedre. De honszerelmed életre hívott a mohi pusztá vértengeréből. Mégezett nyilat löttek szent testedbe Mohács mezején. Másfélszáz éven át török uralkodott feletted. A dicső Rákócziak korában éjjel nappal őrt álltál szabadságod felett. A német törekvéseknek útját állottad. És szabadságharcunkban dícsőséges csatákat vívtál és mikor azt hitték, hogy kész vagy az elföldelésre, honszerelmed csillagának fénye mellett anélkül, hogy megaiázkodtál volna, megtaláltad küzdelmeidből a kibontakozás útját. Bánatra öröm, csalódásra édes hit szállta meg lelkedet a haza szebb jövőjébe. Betakartad lovagias kezeiddel a multat a feledés fátyolával és haladtál a békés fejlődés útján, hogy visszavarazsold azt a hont, melyben boldog és megelégedett volt a magyar

És ime most ismét gyásznapok virradnak reánk. Jogaink közt avatatlan kezek pusztítják a békességet. Igazaink ismét kezdenek halványulni. Elviselhetetlen terheket követel tőlünk a *militarizmus*. Énekelnünk kell az osztrák himnust, mikor nemzetünknek ketős imája van a *Szózat-ban* és a *magyar Hymnusban*. Hasztalan sir fela nemzet szíve, a mi államférfiaink könyveiket meg nem látják. Pénz és emberáldozat! E két szóból áll ma a magyar politika. Fegyverkezni, mikor nincs ellenség és milliókat költeni arra a hadseregére, mely szelleménél fogva nem lelkesül a nemzetért.

A katonai javaslatok és a *Gotterhalte* ügye nem a pártok ügye, hanem az egész magyar nemzet sérelme. Minden igaz magyarnak számolni kell azzal az eshetőséggel, hogy ezen az uton romlásunk felé közeledünk. Nemcsak jogunk tehát, de kötelességünk is minden *törvényes eszközzel* oda hatni, hogy alkotmányunk, jogaink és iga-

a név törtszámmal volt írva, azt pedig csak azok értették, kik a kulcs titkába bévol avatva.

Bennünk nagy bizalom volt helyezve. De én helyesnek soha sem láttam, mert hogy 30—40 diák tisztán pusztá kézzel 5—6 ezer jól fegyverzett s ágyuval gazdagon ellátott katonán győzelmet vehessen: lehetetlennek ítéltém. Pedig a nap is ki volt tűzve, a melyiken az éjjélkor megkonduló harangszóra kitörjön az új forradalom. Hanem abból nem lett semmi, mert ezt megelőzte az *árulás*.

Ugyanis: egy juniusi reggel 3 óraker vagy 3—4 század katona a kollégyomot körül vette. Egy Bilcz nevű hivatalnok a kaput megzörgetvén: a törvény nevében parancsolja, hogy azonnal nyissák ki a kaput. Ki is nyitattott és Bilcz ur, egy csendőr hadnagy, 12 csendőr és 2—3 század katona bejött a kollégyomba.

Egy század szuronnyal felbokrázott, élesre töltött fegyverrel glédába állott a nagy udvaron. A többi ellepte a folyosókat. Bilcz ur és a csendőr hadnagy minden szoba ajtaját benyitván, megparancsolja, hogy *senki az ágyából felkelni ne merészeljen* és 3—4 katonát a szobában hagyván, mentek a másikba s rendre minden szobát testőrökkel jól megraktak.

Bilcz ur ezután, a zsebéből egy papírt

zaink sziklavarából egy porszem is érintetlenül maradjon.

Legyen azért e *szent ünnep* egyszer mind szabadságszerető lelkünk ünnepe. Ne engedjük a szabadság eszméjébe eltemetni, elföldelni, nemzeti igazaink sírját megásni. Egy szívvel és egy lélekkel utásítsunk vissza minden nemzet és magyarellenés törekvést. Válgék egységessé a nemzeti akarat, mely ha milliókat egyesít, halomra dönt minden ezzel ellenkező törekvést.

Tisztek áthelyezése.

Nemrégiben hire járt, hogy a hadseregben eleget fognak tenni ő felsége egy régebbi parancsának és a magyar származású tiszteket fokozatosan áthelyezik a magyar ezredékbe. Május elsejére volt kilátásba helyezve az első nagyszabású áthelyezés, egyidőben a szokásos májusi előléptetésekkel.

Most azután megszólal a hadügyminisztérium budapesti német főhivatalosa és tudomására hozza a világnak, hogy májusban lesznek ugyan áthelyezések, de azok nem tekinthetők egyebeknek, mint tömeges kinevezések által szükségessé vált adminisztratív „elhelyezéseknek.” A főhivatalos ugyadja elő a dolgot, hogy egyes rangfokozatban történő előléptetések bizonyos csapatfesteknél feleslegesen idéznek elő abban az illető rangfokozatban, más csapatfestnél pedig hiányok állnak be. Ezeknek a „kiegyenlítésére” lesznek áthelyezések.

Már most az a kérdés, hogy miképpen állnak a dolgok? Tudvalevő, hogy a magyar tisztek áthelyezése illetékes ezredékhez, egyik sarkalatos nemzeti

kívánság, amelynek teljesítését maga a honvédelmi miniszter is megígérte. Igaz, hogy csak megígérte. Lehetséges azonban, hogy ezeket az áthelyezéseket tényleg megindították. De akkor miért titkolják?

Más oka nem lehet, minthogy az osztrákok előtt az áthelyezések igaz értelmét titkolni akarják. Restelkednek miatta, hogy „engedményeket” tesznek. Vagy pedig igaz az, hogy csak adminisztratív áthelyezések, ugynevezett kiegyenlítések lesznek. Ez esetben konstataljuk, hogy ő felsége parancsát nem hajtják végre.

A Hardegg gróf ékszerai.

(A megtalálásban részes pénzügyőrök nyilatkozata.)

A Hardegg gróf ékszereinek nagy érdeklődést keltett megtalálási ügyében, a megtalálótól, a dologban érdekelt két m. kir. pénzügyőrtől igen jellemző érdekes nyilatkozatot vettünk, melyet is a beküldők felelősségének terhe mellett itt közlünk:

Tekintetes szerkesztő ur!

A gróf Hardegg-féle, mostanában nagy port felvert ékszerek megkerülésére vonatkozólag a lapokban annyi sokféle verzió keringett, hogy indítatva érzem magamat és kötelességet vélek teljesíteni, ha azt a közönség tájékozása és a pénzügyőrség reputációja végett egész terjedelmében szó és betűszerint közlöm.

Ugyanis folyó évi április hó 3-án egy debreczeni ember eljött hozzám és titkos feljelentést tett, hogy Ilyés Jánosnál tilos dohány van. Én az erre vonatkozó titkos feljelentési jegyzőkönyvet felvettem, hivatalos uton felettes hatóságomnak felterjesztetem s még ugyanaznap nevére a házkutatási rendelet leadatott.

Folyó hó 4-én aztán Gaál Géza fővizsgálót magam mellé véve, elmentünk a Csapó utcza kerületi rendőrséghez, a hon-

nan Nagy Imre polgári biztost magunk mellé véve mentünk a már említett helyre.

Bemenetelünk alkalmával Ilyés János távollétében nevének előadtam jövetelünk célját és felszólítottam, hogyha tilos dohánya van, azt adja elő és ne engedje, hogy az egész házat felkutassuk.

Ezen felszólalásomra Ilyésné kijelentette, hogy ő dohányról nem tud, a férje pedig idehaza nincsen.

Ezután, mert a feljelentésben az volt mondva, hogy a dohány egy része a kamrában van, kértem, hogy a kamara ajtót nyissa ki. Illésné ennek engedve, előhozta a kamara kulcsát s az ajtót kinyitotta.

Ekkor én és Gaál Géza fővizsgáló bementünk a kamrába, míg Nagy Imre polgári biztos a kamara ajtónál kívül megállott. Itt aztán megvizsgálva mindent, egy nagy láda mellett teknővel leborítva egy ruhásláda (koffer) volt. Ez a ruhásláda zárva lévén, én annak kinyitását követeltem. Illésné azt mondta, hogy nem tudja, hol a kulcsa és előadott egy csomó kulcsot, de azok között nem volt a ruhásládaé.

Erre aztán azt mondtam Illésnének hogy jöjjön be velem a szobába, mutassa meg hol állanak a kulcsok, majd én azokat kihozom: hátha megtaláljuk közte a keresett kulcsot is, gondolva természetesen, hogy a zárt ládában okvetlenül dohány van. Egy csomó kulcsot aztán ki is vittem és eggyel tényleg a ládát ki is nyitottuk, mikor is abban egy csinos, sárga bőrönd volt, a mi kulcsal bezárva nem volt. Ezután Gaál Géza fővizsgáló a sárga bőröndöt kiemelte a kofferből és én azt kérdeztem, Illésné: kié ez a csinos láda? Miközben Gaál Géza fővizsgáló azt fel is nyitotta. Ekkor látva a táská belső oldalán tokokba helyezett elegáns pipere tárgyakat, jobban érdeklődtünk utána és a kérdezősködésekre Illésné azt felelte, hogy a táská a fiaé, aki Erdélyben csizmadia. Ekközben azonban a táskából már úgy én, mint Gaál Géza fővizsgáló több ékszert emeltünk ki. Látva ezeket, odaszóltam a még mindég a kamara ajtó előtt kinn álló Nagy Imrének, hogy jöjjön be, nézze meg ezeket a tárgyakat, ezek nem lehetnek az illetőknek jogos tulajdonok. Nagy

kivevén, kérde, hogy ez s ez, melyik szobában lakik? És ment oda — s mindenkinek ládáját, asztalát, ágyát többed magával megmotosván, a kinél legkisebb gyanusat találtak, de akar találtak, akár nem, a feljegyzett személyt egy csendőrrel átkísértették a kollégiummal szembe lévő vármegyei börtönbe. Azután a szerint, mint a czédulában fel voltak jegyezve, mentek más szobába, s hasonlóképpen jártak el mindenütt. Hanem miután a feljegyzett személyek mind átkísértettek, a többi szobák megmotosásával gyorsabban végeztek; de mégis délután 2 és 3 óra között lett vége a motozásnak. Azonban 7—8 óra körül mind felkeltünk, mert egyiket egy, másikat más szükség kényszerített felkelni. A szobát azonban katona kíséret nélkül senkinek sem volt szabad elhagyni.

A katonákkal szemben fordultak ugyan elő több diáki csintalanságok is, de azokat elhallgatom —, csak azt mondom, hogy délután 2—3 óra közt megperdült a dob, és a katonák gyorsan oda hagyták a szobákat, folyosókat és örhelyeket, sorakoztak az udvaron, s elmasiroztak, lehet, hogy tőlök is kérdezte a gyomor, hogy hova lett a száj? De mi sem voltunk különben.

Miután a katonák elmentek s még a mi szobai testőrünk is, bucsut sem mondva, a mi *mélj fájdalomkra* eltávoztak, mi leptük el a kuriát. Volt öröm, de az csak hamar szomorúságra fordult, mikor megtud-

tuk, hogy a mi különben is kicsiny seregünk oly kegyetlenül megdézsmáltatott.

Az elfogottak sorsát enyhítette az együttlét és a város népe, kik gondoskodtak, hogy a 16 szegény fogoly deák ne éhezzen.

Hogy melyik évben történt ez? Bizonyosan nem tudom, de tudom azt, hogy azon nyáron ő felsége Erdélyt meglátogatta és Marosvásárhelyt is szerencsétlenül látogatásával. A városi intézeteket, a kollégiumot és még a börtönököt is megnézte. Mikor a börtönbe bement: a rabok térdre estek előtte, de a deákok állva maradtak. Ő felsége kérdezte:

— Miért vannak itt?

Egyik azt felelte, hogy az aktákból meglehet látni a törvényszéknél.

Ő felsége megállott egy keveset, várva hogy kegyelmet kérjenek, de sem az aktákat nem tekinthette meg, sem kegyelmet — minthogy senki sem kért — nem adott, hanem megfordult és tovább ment, pedig, mint hallottam, figyelmeztetve volt a deákokra és meg is nyerték volna a kegyelmet, ha valamelyik magát megalázva kegyelmet kért volna. A következménye az volt, hogy Józsefstadtbá s egyéb osztrák börtönre hurczolták őket, hol évekig senyvedtek.

A kollégium megmotosása alkalmával fogták el a vezetőket is. Elvitték Török Já-

nos theologiai tanárt, Gálfi Mihályt, a sógorát, Horváth Károlyt, Topler Simont. Ezek közül Topler a szebeni börtönben, kevéssel az ítélet kimondása előtt, meghalt, a más hármat vissza hozták Marosvásárhelyre és ott a mézárosok rétjén bitóra függesztették őket. . . . De sirjokat később diszes emlék oszloppal jelelte meg az utókor s most is virág füzérekkel díszíti majd minden héten a kegyelet.

Az árulás sem maradt titokban, éppen bizonyosan nem tudtuk, csak gyanítottuk, hogy egy a tanárok és deákok előtt is nagyon kedvelt D. L. nevű városi urfi deák volt a feladó, mert ötlet látták a törvényszékhez be és onnan kijönni a motozás előtt való nap estvéjén.

Nem is maradhatott tovább a kollégiumban. Eltávozott és nem is láttatott többé Marosvásárhelyt.

Ez volt a megszorult deákok története. Szomorú volt az igaz, de elmult volt. Hanem az öröm, mely részökre jutott, mikor a börtönből megszabadultak, állandó, melynek máig is örülnek, kik közülök még életben vannak.

Simon Elek,

vadasdi ev. ref. pap, 1848—49-es nyugdíjas honvéd tizedes.

Imre bejött a kamarába, megnézte a tárgyakat és kijelentette, hogy azok bizonyára a gróf Hardegg-féle tárgyak és kért bennünket, hogy vegyük őrizet alá addig, míg ő a legközelebbi telephon állomásról a rendőrséget értesíti.

Nagy Imre ezután elment és egy idő múlva visszajött azon kijelentéssel, hogy Végh Gyula rendőrkapitány urat értesítette és kérte, hogy jöjjön le, de kijelentette, hogy nem jön, hanem majd leküld valakit.

Ezután körülbelül egy óra múlva lejött Bardócz András rendőrbiztos, előadtuk neki a történeteket, előadtuk neki a talált tárgyakat a bőrönddel együtt.

Bardócz aztán velünk együtt megtartotta a kutatást a házban, a mikor is készpénznel egyebet már nem találtunk; mert a lakszobában lévő egy férfi arany órát láncozástól Gaál Géza fővigyázó vette ki egy agyból, míg a többi ékszerek a táskában voltak egyrakason; továbbá ugyancsak Gaál Géza fővigyázó vett el Illyésnéől egy szarvasbőr zacskóval 410 korona 10 és 20 -as aranyakat épen akkor, a mikor azt elakarta rejteni.

A további kutatás aztán a Bardócz rendőrbiztosé volt, ki ezután szedte elő különböző helyekről a papir és ezüst pénzeket. Itt még meg kell említenem, hogy Bardócz rendőrbiztos is telefonozott Végh Gyula rendőrkapitány urnak, a kitől azt a választ kapta, a Bardócz állítása szerint, hogy „ott van maga és csinálja.” Erre Bardócz az utczákon őrségen álló rendőröket vette magához segítségre, a mikor aztán elmentünk az Illés fiához, és ottan tartotta Bardócz a kutatást, a hol szintén készpénzt foglalt le.

Mindezeknek megtörténte után az összes talált ékszereket és pénzeket magunkhoz véve, elmentünk a rendőrség bünyügyi osztályához; már utközben úgy Bardócz, mint Nagy Imre biztos arra kértek bennünket, hogy miután az ékszerek megtalálására nagy jutalom van kitűzve (a miről mi pénzügyőrök semmit nem tudtunk), ez a jutalom legyen közös. Én erre kijelentettem, hogy még erről beszélni korai, fődolog, hogy a tárgyak megvannak, de ha így áll a dolog, — ám legyen — részemről nem kifogásolom, készséggel adom az esetleges jutalom egyrészét.

Ezután az ékszereknek a bünyügyi osztályhoz felvitelekor kijelentettem, és ezt Bardócz is helyeselte, miszerint addig semmi szín alatt el nem távozzunk, míg az összes tárgyakat nem leltározzuk és a pénzeket közösen újból meg nem számláljuk, az ékszerek értékét szakértővel meg nem becsültejük, tettem pedig azt azért, mert hátha bármi uton-módon, avagy véletlenül egy darab is hiányoznék, vagy azokból a drágakövekből egy ki esnék: bizonyára mi volnánk érte a felelősek.

Végh Gyula rendőrkapitány ur a délutáni órákban, mikor feljött a hivatalába, beküldött egy rendőrt a rendőrbiztosok szobájába, a hol mi voltunk az ékszerekkel, azért, hogy az összes tárgyakat vigyék hozzá be. Én erre kijelentettem, hogy miután ezekért felelősek vagyunk, míg az pontosan leltározva, értéke megbecsülve és a leltár általunk aláírva nem lesz: semmi körülmény között kezeink közül ki nem adjuk, hanem szíveskedjék a kapitány ur legalább magának annyi fáradságot venni, hogy a

leltározáshoz jöjjön ki a rendőrbiztosok szobájába, a mikor is annak megtörténte után azokat rendelkezésére bocsátjuk. Erre a kapitány ur ki is jött de nagyon is meglátszott rajta, hogy nem tetszik neki az ékszereknek általunk való megtalálása. Ugyancsak ő ellenezte az ékszereknek szakértővel való megbecsültetését is; de miután én ezen tervemtől nem álltam el, beleegyezett abba — és Löfkovics ékszerész ur volt szíves azokat meg is becsülni.

Ezek után elkészülve a leltár, azt aláírtuk s az összes tárgyakkal együtt rendelkezésére bocsájtottuk.

Másnap délelőtt eljött hozzánk egy rendőr s azt mondotta, hogy Végh Gyula kapitány ur hivat, menjünk fel. Mi ennek eleget téve, felmentünk és jegyzőkönyvet vett fel velünk. A jegyzőkönyvek felvétele után azt kérdezte: mi mondani valónk van még? Én erre kijelentettem, hogy miután a tegnapi napon a városban és itt a bünyügyi osztállynál tudomásunkra jutott, hogy a gróf ur az általa elveszített, vagy tőle ellopott kézi táskába 3300 korona készpénz, volt, és a megtalálónak ezen 3300 koronát átengedi; ezen 3300 koronára igényt tartunk. A kapitány ur erre kijelentette, hogy az nem áll! Mert a gróf csak 200 koronát tűzött ki. Én azonban követeltem, miszerint ezen kijelentésem a jegyzőkönyvbe vétessék fel, mert különben én azt nem írom alá. Ez aztán be is vétetett.

Folyó hó 7-én újból eljött hozzánk egy rendőr, hogy menjünk fel a bünyügyi osztályhoz, mert a kapitány ur hivat. Mi ennek is megfelelően, elmentünk és ott találtuk a gróf urat, Dr. Popper ügyvéd urat, és Végh Gyula rendőr kapitány urat. Ekkor a kapitány ur felvástatott előttünk egy már kész jegyzőkönyvet, a melyben az állott, hogy a gróf ur indítatva érzi magát a megtalálókát illő jutalomban részesíteni és a kapitány ur kezébe letétbe helyezett négyönrészére 500 koronát, ezt vegyük át, egyenlő arányba felosztva és írjuk alá a jegyzőkönyvvel, a melyben még az is volt, hogy lemondunk a gróf urral szemben minden követelésről. Én erre kijelentettem, hogy nekem az esedékes 125 k. nem kell, azt el nem fogadom, hanem a gróf ur rendelkezésére visszabocsájtom. Nekem ilyen körülmények után elég az erkölcsi elégtétel; megtaláltuk az ékszereket, megkapta a gróf ur a 3300 koronát is, ha azonban a többi jutalmazandók úgy akarják, ám vegyék föl — Gaál Géza fővigyázó kijelentette, hogy szintén a gróf ur rendelkezésére bocsájtja a 125 koronát, míg Nagy Imre és Bardócz rendőrbiztosok azt elfogadták és a jegyzőkönyvet aláírták.

Erre Végh Gyula kapitány ur azt mondotta, hogy 125 k. nagy pénz, azt fogadjuk el, mert ha nem, felküldi a pénzügyigazgatóságához. Én azt feleltem, hogy réám a kapitány ur nem gyakorolhat pressziót és bármit teszen a pénzzel, azt nem fogadom el, sem pedig a jegyzőkönyvet nem írom alá; de mert láttam azt, és minden szavából kivettem a kapitány urnak, hogy igazán érhetetlen módra és okból mily ellenséges érzülettel van irántunk; látva azt, hogy mily gavallér módra akarnak velünk szemben eljárni, kijelentettem, hogy igenis egyenként (értettem alatta magamat és Gaál Géza fővigyázót) ha 400 koronát fizet a gróf ur, vagy a kapitány ur, minden további köve-

telésünktől elállunk, ugy azonban ezt is, hogy a lefizetendő 800 koronát a pénzügyigazgatóságához, mint felettes hatóságomhoz fölterjesztem és ha az megengedi, hogy a pénzt saját céljainkra fordítsuk, akkor az a miénk míg ha nem engedi meg, fordíttassék más célra, vagy pedig bocsássa a gróf ur rendelkezésére. Itt még meg kell említenem, hogy ezen alkalommal, Dr. Popper ügyvéd ur, az ő ösmeretes, nyajas és igazán urimodorával mindenképen igyekezett volna az ügynek békés uton való elintézésére, a miért aztán több ízben kellett neki Végh Gyula kapitány urtól bocsánatot kérni, hogy beszélhessen velünk, a mennyiben a kapitány ur nem igen engedett szóhoz jutni senkit és nagyon szeretett volna bennünket mentül előbb lerázni a nyakáról; miből szintén kitűnt természetesen az irányunkban tanúsított jóindulata.

A fenti tényálladék után pedig a kapitány ur nem találta nevezetesen azon kijelentést, a mit tett; nevezetesen pedig azt, hogy tulajdon képen, ha ki kell mondanom, az egész jutalom összeg egyedül Nagy Imrét illeti meg, önöket pedig semmi, azt hiszem, ehhez nem kell commentár.

Most pedig hogy az ellenséges indulatot meg jobban kidomborítsam, a következő komikus és kacagató dolgot mondok el, a mi majdnem teljesen hihetetlen és mégis megtörtént. Ugyanis folyó hó 5-én, mikor a jegyzőkönyvi kihallgatásra a bünyügyi osztályhoz felmentünk, Nagy Imre polgári biztost már akkor ott találtuk és azt mondta nekünk, hogy: bizony ő nem jól csinálta a dolgot; mert neki itt a bünyügyi osztálynál azt mondták, hogy mikor mi pénzügyőrök azt a ládát (koffert), a melyben a kézi bőrönd volt, kinyitottuk és a benne lévő ékszereket megtaláltuk, neki megmutattuk: akkor az ő kötele sege az lett volna, hogy nekünk megmondja, miszerint abba tilos dohany nincsen, ahoz nekünk nincsen közünk és neki kötelessége lett volna arról a rendőrséget értesíteni, hogy azt a rendőrség foglalja le. Azt hiszem, ehhez sem kell commentár.

Most pedig az illetékes körökre és a nagy közönség bírálatára bizom, hogy úgy a pénzügyőrség, mint s rendőrség eljárásából vonja le a konzekventiát, és bírálja meg elfogulatlanul, hogy nem korrektül járt-e el a pénzügyőrség? Nem é jogosan utasítottuk vissza a 125—125 koronát? és kit illet a jutalom?

Ez a valódi tényállás és hivatkozom szolgálati eskümrre és becsületemre, hogy minden ettől, egy betűvel is eltérő állítás valótlan.

Végre most azt óhajtom én tudni, hogy ha a kapitány ur állítása szerint a gróf ur csak 200 korona, tehát nem több jutalmat tűzött ki a megtalálónak: miért kellett volna azt a kötelező ígéretet tenni a jegyzőkönyvben, szemben az 500 koronával, hogy mi mondjunk le minden további követelésünkről. Nézetem szerint épen azért, mert úgy a gróf ur, mint a kapitány ur tudatában van a tett ígéretnek és épen ezzel akarta utját vágni a további követeléseknek.

Különben pedig ezen ügynek tisztázására egy helybeli ügyvéd ur lett felkérve, a kinek a gróf ur kötelező ígéreteit documentálva kezeihez szolgáltatottuk aki, azt készségesen minden költségünk nélkül elvállalta, itt is azon hozzáadással azonban, hogy

Jószágitatásra nagy vasvályuk

jutányos áron kaphatók

a Vasöntőde és Géplakatosság gyártelepén: Péterfia végén, a hadházi-utczában.

nyert perünk esetén az esetlegesen fizetendő összeget a ha óságunk rendelkezésére bocsássa.

Kelt Debreczenben, ápril, hó 9-én

Varga Sándor

m. kir. pénzügyőri szemlélsz.

A fenti és Varga Sándor szemlélsz ur által tett nyilatkozathoz minden tekintetben hozzájárulok.

Kmf

Gaal Géza

fővigyázó.

Az amerikai nők szépsége.

Montesquieu-Ferensac Róbert gróf a női szépség francia apostola jelenleg New-Yorkban időzik.

A világ legnagyobb lapja a New York World, kérdést intézett hozzá, hogy nyilvánítsa véleményét az amerikai nőkről.

A nemes gróf következőleg válaszolt a kérdésre:

Sok nagyvilági társaságban megfordultam, de sehol sem találtam olyan nőket, akik a phisikai tökéletességet annyira megközelítették volna, mint az amerikaiak.

Nincsenek olyan nők, akik magasabb műveltséggel bírnának, akik csinosabban öltözködnének, tartásuk nemesebb legyen, úgy tudják az ékszereket hordani, ügyesebbek legyenek járásban, beszédben, mint az amerikai nők.

Az amerikai nőkkel élénkebb, gyorsabb felfogású könnyebb eszmemenetű, bájosabb lelkületű, mint más nemzetbeli nők, és ezen előnyök mindenestire függetlenségi tudatuknak a következményei.

Az idegen sokszor hall azon szabadságról, melynek az amerikai nők örvendnek. Szabad legyen kijelentem, hogy bár ez úgy van, ezen nagy szabadságukkal nem élnek vissza.

Az amerikai nő az én szememben igen nagyon intelligens, éber és magas műveltségű.

Talán leginkább szemembe ötlött Amerikába való megerkezősemmikor a nők szép magas alkata és azóta sem tudom eléggé bámulni ezen tökéletes nővesű Diánakat, Magas termetükből erő, elevenség, szabadság és báj sugárzik ki.

Ha ezek a felséges fiatal nők a bálteremben megjelennek, úgy tetszenek nekem, mint a csataba menő katonák, teljes erjükkel és bizalommal eltelve, hogy végzetüket megismerjék. Félelem azonban nincs szívükben.

Hasoulitanak vadászó nimfákhoz is, úgy a vadat teljes erővel, de bizva magukban és figyelmeztve a veszélyre.

Az amerikai nők individualitása erős és mégis kellemes, valami különös amerikai termék.

Egyenesek, természetesek, brilliánsak, egészségesek és becsületesek.

Utazásaim legszebb emléke lesz, viszagondolni az amerikai nők tökéletességére.

Igy ír a nők francia apostola az amerikai nőkről.

Komlóssy Miklós.

A husvéti tojás történetéből.

A husvéti tojásajándékozás kedves szokása igen régi keletű s pogány eredetűnek mondható.

A rómaiak ugyanis áprilisban ünnepelték a tojás ünnepét a Leda-hattyu tojásából életre kelt Castor és Pollux tiszteletére. Ez ünnepet a papság szívesen átvette, mivel a tyukok ez idő tájt sokat tojtak s így a tized a tojásokra is ki volt terjeszthető. Bizonyos szerepet a tojás különben már az emberi nem legősibb történetében is játszott.

A hinduk szerint például tojásból jött létre a legfőbb lény. Mint a hagyomány előadja, a tojás két darabra repedt, teteje lett az ég, fenéke pedig a föld s tartalmából képződött az ember. A tojás, mint jelkép, halálból való születést jelent, új életet a titokzatos jövőben, könnyen megérthető tehát, mint lett a tojás a keresztény időkben a feltámadás jelvénye s miért jár kézzől-kézre még ma is husvét idején.

A régi egyiptomiak hálaérzettel ették a tojást amaz istennek ünnepén, ki a halál birájanak végítéletét mondja s a keresztény világ egy része tojást evett husvétkor halálból Isten iránt a Megváltó feltámadásáért. A husvéti tojásajándékozás szokása különben nemcsak a keresztény világban van elterjedve.

Perzsiában ujév napján éppen úgy szoktak ajándékozni piros tojásokat. Magában a római és görög egyházban is népszerű volt ez a szokás. Így ment át a modern nemzetek életében különböző módosítással.

Olaszországban a szülők mohából csinált fészkekbe rejtik a husvéti tojásokat s aztán eldugják a kertben vagy a hazban s a gyermekek egy adott jelre keresésére mennek.

Németországban kiküldik a kicsinyeket, hogy nézzék meg a tojásokat, melyeket a tyuk rakott, mert rendszeren a fészkekben tyuk helyett kitömött nyulat tesznek.

Ez is husvéti hagyomány, mely az általános hittől állhat összefüggésben, hogy a nyul márcziusban megbolondul.

Nálunk dunantúlián a kokányozás járja, mely alkalmakkal sok tapasztalatlan südő emberket szednek rá az érettebb kamaszok az előre elkészített fatojással. Érdekes világot vet a nép kedélyére a husvéti tojások színvegyülete. A magyarok csak piros tojást ismernek, a románajku lakosoknál gyakoriak a sargaszínűek, lila- és sötét kávészínűben játszó.

A szerbek pirosra és sárgára, a rutének pirosra, sárgára és zöldre festik a tojásokat. Különösen említésreméltó, hogy Aradmegye egyik őseredetű magyar községében a tojásnak nem adnak alapszint, hanem fehér felületére a diszítést pirosra festik. Más rendezett magyar vidéken márványozott tojások a felkapottak és így tovább.

Eleinte husvétkor csak fehér tojásokat adtak egymásnak az emberek, úgy, amint ez most is sok faluban divik. Csak idővel óhajtottak az ajándékba adott tojás értékét és becsét azáltal emelni, hogy pirosra festették: az öröm színére. Van azonban még egy indok, mely a fehér tojások festését kimagyarozza és ez a nép legszebb, legön-

zetlenebb idealizmusában bírja forrását. Valószínűleg azért festették meg a tojást, hogy az, eredeti rendeltetésétől elvonva, tisztán csak az önzetlen ragaszkodás jelképéül szolgálhasson.

Magyarország a magyaré.

Már a német azt hitte,

A magyarnak vége,

Nemsókára ur lesz itt

Minden nemzetsége.

Am ijedve látja mostan,

Hogy aludt csak a magyar,

Mély álmából ébred ez már,

Talpon is lesz mihamar.

Duna Tisza táján

Minden kis rög mozdul,

Mintha ősi magyarság

Kelne a sirokból.

Földindulás: föltámadás,

Ujra éled ez a nép,

Emlegetik ellenségink

A magyarok istenét!

Már elég a türelem,

Mely nem rózsát termett.

A némettől a magyar

Hej, régóta szenved.

Itt ül régen a nyakunkon

Császári zsoldos sereg,

Pedig rajtunk sohse győzött.

Hogy az Isten verje meg!

Látja végre a magyar

A nagy veszedelmet:

Az utolsó percbe' már

Szembe száll, nem enged.

Megtisztítjuk az országot,

Nem lesz német itt az ur.

Hogy áruló egy se legyen,

Pusztul irgalmatlanul.

Nem parancsol Bécs többé

Eztán Budapestnek.

Hisz' parancsot l'écnek meg

Berlinből üzennek.

Lesz szabad Nagy-Magyarország,

Lesz nemzeti seregünk!

Sem a svábnak, sem porosznak

Rabszolgái nem leszünk!

Kornai István.

NAPI HIREK.

Ünnepi istentiszteletek.

Husvét első napján.

Délelőtt.

Nagytemplomban Jánosi Zoltán lelk. Kistemplomban Csighy Andor s. lelk. Ujtemplomban Biró Ferencz h. lelk. Ispótytemplomban Könyves Tóth Kálmán lelk. Szegényházban Hajdu Zsigmond püsp. titkár. Csapókertben Kovács János népisk. fel.

Délután.

Nagytemplomban Juhász Elek IV. th. Kistemplomban Görömbei Péter szénior. Ujtemplomban Lengyel Imre esk., ispotálytemplomban Ujlaky Miklós.

Érdekes

ujdonságok

érkeztek

MENTZE HENRIK ujdonságok áruházába

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

A hol a nagyérdemű vevő közönség kényelmére, bárki a legolcsóbb szabott árak mellett szerezheti be szükségletét, — u. m.: finom bőrárúk, pénz, szivar és cigaretta tárcák, sport és játékszerek: football labdák, tenis ruhettek és labdák; finom acél és késárúk, ollók, zsebkések, botrotyvák és lortóvaló készülékek, háztartási különlegességek, alkalmi ajándékok, fésűk, kefék, illatszerek, husvéti öntözők és mindenféle pipere kellékeket.

Husvét második napján :

Délelőtt :

Nagytemplomban Görömbei Péter, Kis-templomban Lengyel Imre, Ujtemplomban Ujlaki Miklós, Ispótytemplomban Juhász Elek.

Délután :

Nagytemplomban: Ujlaki Miklós, Kis-templomban Juhász Elek, Ujtemplomban Görömbei Péter, Ispótytemplomban Lengyel Imre.

Husvét első napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet urvacsoraosztással. Délután 3 órakor Máté Károly segédlelkész.

Husvét második napján d. e. Máté Károly segédlelkész, d. u. 3 órakor ima.

Husvétüi áldás.

A husvét a vidám locsolódások ünnepe. Rozmaring szál, piros tojás, itt-ott czuppánós csók a jutalom . . . A locsolódó legények jutalma. Áldást hullajt ennek a husvétüi locsolódásnak minden csöppje, de a legigazibb áldást, a várva várt enyhe tavaszi esőt a felhős ég hullatja a szomjas mezőkre, bággyadt virágokra. Hogy esőt is hozott, ezért is kedves minékünk az idei husvét, melynek napjait hogy zavartalan örömeink között töltsek el olvasóink és barátaink: kívánjuk, kívánván boldogabb husvétot a magyar nemzetnek is. A nemzeti szabadság és függetlenség epedve várt esője termékenyítse meg az idegentől tarolt tarlóinkat, Egyidejűleg tudatjuk az olvasókkal, hogy a „Debreczen“ közelebbi száma, az ünnepek miatt, kedden fog megjelenni!

Gyula napja.

A Gyulák ezuttal kettős ünnepet ülnek. A husvétot és nevenapjukat. Városunk Gyulai közül megemlítjük Puky Gyulát, Rázsó Gyulát, Szinay Gyulát, dr. Kenézy Gyulát dr. Ferenczy Gyulát, Király Gyulát, Végh Gyulát, Szikszay Gyulát, Buday Gyulát, Biczó Gyulát Hajdu Gyulát és még többet, kiket bizonyára számosan keresnek fel, hogy névnapjuk alka-mából üdvözöljék.

Uj Csokonai darab.

Budapestről írják: Az Uj színház, a mely a Kerepesi-ut élenk vonalán épült, immáron hetedik állandó színháza a fővárosnak. Az Uj színház tagjai már napok óta készülnek a megnyitó előadásra, amely alkalommal Géczy István poétikus színműve: Csokonai Vitéz Mihály kerül színre. A megnyitó előadás vasárnap lesz.

Közigazgatási hírek.

Debreczen város központi választmánya április hó 15-én, délután 3 órakor Kovács József polgármester elnöklésével ülést tart. Hajdúvármegye közigazgatási-bizottsága április hó 14-én tartja rendes havi ülését Rásó Gyula alispán elnöklésével, a ki a távollevő főispánt helyettesíti.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságra léptek:

Varkoly Lajos—Kacsó Gizella. Bot István—Nagy Eszter. Hartstein Sámuel—Renner Amália. — Összesen 3 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Ménes Mihály 7 hónapos csecsemő, Aradi József 42 éves gubássegéd, Lokács Ferencz 55 éves, özv. Enyedi Istvánné Csapó Erzsébet 82 éves, Bányai István 3 hónapos csecsemő, Krámer József 3 éves gyermek, özv. Pál Ferenczné Tóth Julianna 83 éves, Szegedi Imre 25 éves fényképész, Dézsi Erzsébet 17 hónapos csecsemő, Teglási István 7 napos csecsemő, Megyesi József 31 éves pályőr, Nagy Sándor 61 éves csizmadia, Konkoly Lidi 3 napos csecsemő, Kiss József 88 éves birtokos, Tóth József 67 éves kötélgyártó, Szóbo Sándor 47 éves napszámos, Kozma Péter 6 napos csecsemő, Vida István 80 éves szegény ápoló, Békési József 12 hónapos csecsemő, Kertész Julianna 2 éves gyermek, Kiss Mihály 3 éves gyermek, Körösi Dánielné Molnár Lidia 36 éves, Demeter János 47 éves lakatos, Domokos Julianna 19 hónapos csecsemő, Nagy Róza 15 éves gyermek, Berta Lajos 9 hónapos csecsemő, Edelman Lajos 5 éves gyermek, Kozák Mihály 23 hónapos csecsemő Balassa Károly 54 éves biztos, özv. Csordás Andrásné, Szabó Apollónia 61 éves, Pém Mártonné Szabó Zsuzsanna 71 éves, özv. Vida Józsefné Szilágyi Sára 79 éves, Káll Gyula 9 éves gyermek, László István 41 éves napszámos, Molnár István 57 éves kereskedő, Ullmann Károly 18 éves czukrasz tanuló és 2 halvaszületés. Összesen 40. — Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 60 születést (32 fiu 28 leány) jelentettek be, úgy a születések 20-al multák felül a halálozásokat.

A Gotterhalte egyik áldozata nyilatkozik.

Nem elég, hogy a hadapród iskolából kicsapták a Gotterhaltét nem éneklő hazafias katonanövendéket, kik tiszteletet érdemlő önértékek és korrektségök miatt pályájokat veszítették, még egyénileg is rágalmazták őket. A „Budapesti Levelező“ című könyvben jelent meg ilyen megvetést érdemlő galád támadás, melyre Poppel Kálmán, az egyik áldozat, a fővárosi egyik esti lapban a következőket feleli az alattomosan rágalmazóknak: Mélyen tisztelt szerkesztő ur! A legszemtelenebb hazugságnak jelentem ki azt, amit a „Budapesti Levelező“ rólam közöl. Talán az intéző körök simitgatni akarják az ügyet, mert akarnak a világ szemébe szórni, rossz színben akarnak bennünket feltüntetni, hogy leplezhessék igazságtalanságukat s elvonják az érdeklődést a törvénytelen eljárásról. Leplezetlen igazságot fogok most megírni. Megírom a negyedik évfolyamban velem történt dolgot s rögtön át fogja mindenki látni a helyzetet. A harmadik évfolyamból a negyedikbe jó összeredménnyel, jó magaviselettel léptem fel. E tanévben két fonyitásem, 2-2 napi házfogságom volt. Az elsőt, tíz más növendékkel együtt, azért kaptam, mert szemet vittem a hálóterembe, másodikat pedig, mert egy este ruhámat nem raktam rendbe. Ezt nevezik talán az intéző körök az iskolai előljárásnak való ellenszegülésnek? A februári zárlatkor magaviseletemet ismét jónak minősítették, a tárgyaktól pedig olyan osztályzatot nyertem, hogy rangban 11-gyel előre jutottam. Magaviseleti jegyem megmaradt s abszolúte semmi figyelmeztetést nem kaptam, csakis

a márczius 27-iki tanári értekezlet szállítását le az osztályzatomat ki nem elégitőre, anélkül, hogy mint másokat szoktak, minket is előállítottak volna. E leszállítás oka nem holmi kifakadás a tanári kar ellen, hanem igenis a következő tréfás megjegyzés: „Urak, írjunk N. képviselőnek, az majd interpellál a képviselőházban!“ Ezt a megjegyzést a hadapródiskola politikai igazgatásnak nyilvánította s ezért terjesztettek fel a miniszteriumba, ahonnan apr. 2-án jött vissza az engem és Nagy Gyulát — kívül ugyanaz történt, mint velem, — eltávolító válasz. Levelem közlését és mas ujságokba való áttételét kérve maradok

Hive Poppel Kálmán.

Nem lesz sertésárlat.

Gazdákra, kereskedőkre nagyon fontos ez a hír, melyet a mezőrendőrség következőleg hirdet: Folyó hó 14-en kedden a sertésvásár beiföldi forgalomra akadálytalanul megtartatik, csupán a külföldi szállítás nem eszközölhető folyó hó 15-ig bezárólag, tehát a nagy sertésvásár már 18-19-én ezen korlátozás alá nem fog esni, ha újabb betegülés elő nem fordul. Mezőrendőrkapitányság.

Izraelita tanítók gyűlése.

Az O. I. T. E. „Alföldi Fiók-Köre“ f. é. Április hó 15-én szerdán d. e. 10 órakor Debreczenben az izr. iskola tanácsstermében alakuló és tisztújítással egybekötött közgyűlést tart.

Bácska mulat.

Ugy látszik, Bácska újra éled, újra ragyog esillaga, visszatértek a jó idők s Bácska megint mulat. Most Ó-Becsén történt a bácskai virtusnak olyan feltámadása, ami, mondhatni, még Bácskában is a ritkaságok közé tartozik. Az óbesei előkelő társadalom két népszerű tagja: ifj. szatymazi Zsótér Andor és Zsótér Zoltán fiatal földbirtokosok néhány nap előtt olyan mulatságot rendeztek, amilyent széles e hazában csak egy bácskai dzsentrí képes rendezni. Az udvaron levő 30 méter hosszú és 3 méter széles göré (csöves kukorica-raktár) alá e célra készült kereket illesztettek, azután huszonhat ökröt fogtak be s ezeknek segítségével a görét az alaptól szabaddá tették. A béresek a gabonafélét az udvarra hányták s a görébe néhány hordó bort, különféle husneműt, tésztákat, gyümölcsöt, drága szivarokat tettek be. Az elejére a fehéren terített asztalokat és székeket, a hátuljára pedig a tarkára terített asztalokat helyezték el. Egy tökéletesen berendezett söntést is állítottak fel a göré sarkában, melyben a helyzethez illő koresmáros, Dóczy Náthán mérte a bort. Mikor a göré az utazásra készen állott, a szatymazi Zsótér-család két derék tagja számos barátaitól kísérve, bevonult abba; utánok a cigány zenekar és a szolgaszemélyzet. És a legújabb szerkezetű jármű, az óriási közönség zajos éljenzései közt megkezdte útját Petrovoszellő felé. A huszonhat ökrök által vont görét 3 igás kocsik követte. Az egyikben a trombitás banda volt, a másikban az ökrök részére való eleség, a harmadikban pedig — úgy mondják — vivó eszközök, gyógy- és kötszerek. Így tették meg az utat Petrovoszellőig, ahol királyt megillető lelkesedéssel fogadták őket. A vig társaság egy hétig maradt Petrovoszellőn, hol az éjjel is nap-pallá változott és csak mikor már a bácskai karcos elfogyott: vettek bucsut a „pecellői asztaltól“ s a vándorló göré megfogya bár, de törve nem, visszatért Ó-Becsére.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arczbört. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizspporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbört üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsaszín, sötét színben**) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arczporait: **Berlini Felpouder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Pouder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

Felgyújtott lisztraktár.

A éjjel kevesel éjjel előtt tűz keletkezett a Degenfeld tér 3 számú házban Pányoki Károly pékmester lisztraktára gyuladt ki, de a tüzet idejekorán észrevették és mielőtt nagyobb veszedelem származhatott volna. A tűzvizsgálatnál benzines kanócot találtak, ami kétségtelenné teszi, hogy felgyújtották a pékműhelyt. A gyújtogató kiletét nyomozza a rendőrség.

Innét-onnét.

A mai április 11-diki muszáj ünnepéről ötlik eszébe alulirotnak egy kedves eset az öreg Hermann Ottó bátyánkról, a tudós kuruczról.

Midőn tavaly, a Kossuth Lajos esztendejében, április 14-dik napja következett, a trónus bontás emlékezetes napja, az ősz tudós Debreczenbe zárandokolt. Beült a fehér meszelt nagytemplomba. Várta, hogy majd fognak beszélni erről a napról, melynek nagyok a tanulságai tul a Lajthánra is. De váltig bosszankodott e fölött az öreg Hermann Ottót. emlékezés nélkül tűnt le az idő homok óráján e nap. Egyedül az orosz-lánysörényes öreg kurucz tudós fohaszkodott magában. . . Bizonyosan áldotta a németet.

Ma azonban, ha Debreczenbe fáradt volna Hermann Ottó bátyánk, látott volna zászlókat az állami hivatalok épületein, sőt még a vármegyeházán is (csak talán nem pályázik a Simonffy Imre kir. tanácsos Lipótkeresztjére és birodalmi lovagságra jó öreg vitézlő alispán ur, az ur Rázsó Gyula bátyánk? . . .) Ugyanis a muszáj ünnepet, a márczius 11-diki jeles napot ülték el és zászlózták fel a buzgó államhivatalok csöndes részvét mellett.

Azonban tudok én ennél kedvesebb ujságot is írni. A legérdemesebb és évekre is legmagasabb koru magyar színművész, az uttörök egyike, Foltényi Vilmos bátyánk husvétvasarnapján este ismét a színpadra lép. A Rákóczi Ferencz fogságában játsza el a ravasz jézsovita páter szerepét, ezen okból még a bajsztát is lenyiratta és leborotváltatta Foltényi bácsi, pedig tekintettel, hogy a kálomista Rómában élünk, bajusszal is megjátszhatta volna a szerepet. Mutathatott volna minékünk valamiféle kálvinista jézsovítát, melynek, sajnos, nem vagyunk hiányában . . .

Alulirott nemcsak ígér, de tényleg is ír husvétutánra egy tárczát Tokajról, a tokaji himesudvarról, hol is a nagypénteki szabadnap alatt körültekintett, tapasztalatokat szerzett, kedves órákat töltött — még ibolyát is szedegetett a rettenetes „király sértő ur” a világhíres hegyoldalou . . . Az ibolyákat, az emlékeket tárczacsoportban fogom bemutatni, talán érdekesek is lesznek? . . .

nemes Portörő Kelemen.**A „Dongó”**

mai száma igen érdekes és változatos tartalommal jelent meg. A lap szerkesztője Székely Imre ezuttal is ötletes, élvezetes dolgokkal töltötte meg a 12 oldalra terjedő lapot.

A munkás dalegylet dalestélye.

A debreczeni munkás dalegylet f. 1903 évi április hó 13-án, husvét második napján, az „Arany Bika” dísztermében Keller Sándor egyleti karnagy vezetése mellett dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 és fél órakor. Belépti-jegy személyenként 1 kor. 40 f. Előre váltott jegy 1 kor. 20 f.

A lóvasut megölt egy gyermeket.

Tegnapelőtt délután megrendítő szerencsétlenség történt a Hatvan utcán. A lóvasut elütött egy 3 éves kis fiut, ki ott nyomban a helyszínen meg is halt. Mikor a lóvasut a Bethlen utcához ért, egy öreg asszony éppen két kis gyermekkel akart áthaladni a tulsó oldalra. A kocsi kürtölt is neki, de az öreg asszony, siket lévén, nem hallotta a figyelmeztetést. A kocsi sem igyekezett fékezni, rendes sebességgel haladt tovább és az asszony az egyik gyermekkel még áthaladhatott, de a kis Kun Gábor a a koci kerekei alá került. — A koci keresztül ment a kis gyermekén, összeroncsolta koponyáját. Mikor a szomszédból előhívták dr. Czákó Zsigmond orvost, az már nem segíthetett, a kis fiu meghalt. A rendőrség vizsgálatot indított.

Érdekes emlékezés Korányi családról.

Máramaros-Szigeten e hó 2-án hunyt el Korányi Frigyes nyug. kir. törvényszéki bíró, a honvédegyesület alelnöke 75 éves korában. — Régebben a vármegye szolgabírája is volt. Puritán becsületességű, lángoló hazafiságu magyar ember és vitéz honvéd volt. Érdekes a család története. A mult század elején Galicziából három orosz zsidó költözködött Magyarországra. Az egyik orosz Máramarosban, a másik Szatmárban és a harmadik Szabolcsban telepedett le. Beköltözésük után mind a három zsidó a keresztény hitre tért át s családjaik érdemes helyet foglaltak el uj otthonukban. A máramarosi ág leszármazottja a most elhunyt Korányi Frigyes, a szabolcsi ágé a hírneves Korányi Frigyes egyetemi tanár és a harmadik ág ivádekai is méltó helyet töltenek be a társadalomban. A 48—49-iki szabadságharcban mind a három bevándorolt leszármazottjai megmutatták igaz hazafiságukat.

Csodálatos

azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa féle valódi angol ugorkatej használata által elérnek. Néhány nap mulva ellüntet az arezbórról szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, kisimítja a ránczokat és redőket, az arezbórt üdévé, finommá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is, mint Angolországban az összes szépitőszereket kiszorítja. 1 üveg ára 2 korona, hozzávaló valódi angol ugorkaszappan 1 kor. és puder 1 kor. 20 fil. és 1 kor. Postán küldi Balassa K. gyógyszerésztera Temesvár. Kapható minden gyógyszerésztárban.

A zsidó husvéti ünnepek alatt

az „Emke” kávéházban pászka és kóser kávé kapható.

Az „Angol-Királynő” éttermében

a husvéti ünnepek alatt kitünő villásreggeli friss Dréher és Baksör kapható. Esténként az étteremben Magyar és Rác Károly zenekara játszik.

Angliának híres pázsit területei

valóban igen szépek; ámde azok sem szebbek, mint Budapest sétatéréinek pázsitrészei és a Margitsziget díszgyepterületei. Ugyan ki ne gyönyörködött volna már ezekben? Egy év hiányzik csupán és akkor 30 éve lesz, hogy ezen remek pázsitokhoz a fűmagot Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten szállítja. Méltán lett oly nagy híre már e fűmagnak, hogy nemcsak a monarchia minden nagyobb parkja részére szállítja az említett czég ezt a fűmagot, hanem Német, Francia-, és Orosz-országból is érkeznek tömegesen rendelések. Most midőn a pázsitfűmag vetésének ideje elérkezett, jó tanácsot vélünk adni, midőn azoknak, kik hasonló gyönyörű, üde zöld pázsitot akarnak létesíteni — azt tanácsoljuk, hogy szerezzék be Mauthnertől vagy a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket.

A temetkezési egylet

másfél esztendő alatt teljesen bevált városunkban, készséggel ajánlhatjuk immár szíves olvasóinknak, hogy a már 8 halottat kifizetett jótékony s társadalmi czélú egyletet minél tömegesebben pártfogolni kegyeskedjenek.

Rózsa Lajos

első legnagyobb női és gyermek felöltő áruháza Debreczenben értesíti a t. hölgyközönséget, hogy az előkelő urhölgyvilág részére a legmodernebb tavaszi felöltő és kalap különlegességei rendkívül nagy választékban meglepő olcsó áron árusítatnak.

Nyilatkozat.

A szolyvai és luhi Erzsébetgyógyviz a légzőszervek hurutjainál alkalmazható sikerrel.

Dr. Fritschmann Gyula

kórházi főorvos Budapest.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

SZÍNHÁZ.**Műsor:**

Vasárnap délután félhelyárral Hófeherke tündérmese.

Este **Foltényi Vilmos** felleptével II. Rákóczi Ferencz fogsága színmű.

Hétfőn délután félhely árral Párisi élet. daljáték.

Este A falu rossza. Népszínmű.

Kedden B. bérlet. Bob herczeg. Operette.

Szerdán C. bérlet. Zsába. Bohózat.

Csütörtökön A bérlet. Bob herczeg,

Pénteken Palmay Ilka felleptével fel-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ ISZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

emelt helyárrakkal „B“ bérletszünetben Niniss. Énekes bohózat.

Szombaton B. bérletben Aszalai uram leányai, vigjáték.

Vasárnap délután Goldstein Számi, énekes bohózat.

Este Pálmay Ilka felléptével felemelt helyárrakkal „C“ bérletszünetben Nőemen-czipáció, énekes bohózat.

Hétfőn Arany ember, szinmű.

Kedden Pálmay Ilka bucsufelléptével felemelt helyárrakkal „A“ bérletszünetben Bajusz, énekes játék.

Aszalai uram leányai.

(Makó Lajos fölléptével.)

A sok idegen francia, német, olasz, spanyol darabok után jól esett látni csütörtökön este egy igazi jó magyar darabot. Aszalai uram leányait tüzte ki másorra az igazgató és akik ott voltak, valójában élvezetes perczeket töltöttek el — de csak akkor, mikor Makó Lajos megjelent a szinpadon. Makó igazgató is fellépett ebben a kedves vigjátékban és valójában az ő személye volt az, mely vonzotta a közönséget a színházba. Jó kedvvel, igazi művészettel, közvetlenséggel és természetességgel játszott.

A közönség bármikor szívesen venné, ha Makó gyakrabban játszanék és hogy az így van, bizonyítéka az a perczekig tartó taps, mely Makónak egyik felvonásban nyílt színen kijutott és a milyen meleg ováció nyílt színen aligha ért még valakit.

Az előadás maga igen közepes volt. Akadt olyan szereplő, kit szerepének elmondásában a sugó helyettesített, de volt olyan is, ki érdemes a dicséretre mint pl. Ivanyi, Menszáros, Klenovics, Fataky semmi életet nem öntöttek szerepükbe, hatástalan volt szereplésük, ugyszintén Csige Ilonka is, ki ezuttal is többet törődött a nézőtérrel, mint a szinpadal.

A szintársulat új primadonnája..

(R. Réthy Laura.)

Husvét vasárnaptól a debreczeni szintársulathoz szerződött R. Réthy Laura asszony, a színház egyik legfényesebb korszakának két éven át már ünnepezt primadonnája. Leszkay András, a budapesti népszínházról 1891-ben szerződtette a művésznőt Debreczenbe s Réthy Laura akkor mindjárt első fellépésével meghódította közönségünket. Akkor két évig volt a színház legkedveltebb művésznője, aki szép, tiszta, csengő hangjával és művészi énektudásával a szebbnél szebb énekszerepek egész sorozatával szerzett állandó gyönyörűséget a közönségnek.

Debreczenből Leszkayval 1893-ban ment el Aradra a művésznő. Azóta Aradon, Nagyváradon, Szegeden, Teme-várt, Budapesten a Vigszínházban és a m. kir. Operában aratott fényes, nagy sikereket. Két évvel ezelőtt látta őt viszont a debreczeni közönség, rendkívüli sikerű vendégszereplése alkalmából. Most pedig legutóbb Makó Lajos társulatánál vendégszerepelt, amely alkalommal a közönség meggyőződött arról, hogy amióta távol volt Debreczentől, azóta emelkedett művészete, játéka tökéletesedett, hangja pedig megtartotta nagy terjedelmét, erejét és báját és hangjának iskolázottsága is fokozódott.

Réthy Laura szerződését tehát méltán fogadja a közönség osztatlan örömmel, mert a művésznő működése magában is a legteljesebb zenei élvezetet biztosítja, az operett előadásokban is fokozódik e szerencsés szerződésnek értéke azzal is, hogy Réthy Laurával egyideűleg a társulatnak oly kitű-

nő, első rendű szubrettje van, minő Felhő Rózi, akivel együtt játszva legtökéletesebb operett előadásokat várhat a közönség.

Hisszük is, hogy az igazgató felhasználja az alkalmat és úgy szerepelteti mindkét művésznőt, hogy az operett előadásokban a gyengébb s segédszerepekre való énekesnők csupán őket megillető szerepekhez jutnak és így a teljes műélvezet az énekes daraboknál biztosítva lesz.

A társulat újonnan szerződöttet primadonnája. R. Réthy Laura visszatérésével reméljük, hogy a multban is nagyon elhanyagolt népszinművek előadására ismét nagyobb tér nyílik. A művésznő mindjárt első fellépése alkalmával is husvét hétfőjén népszinmű szerepben, a Falu rosszában mutatkozik be.

Igy tehát, ha az igazgató a kitűnő primadonnák mellett még egy jó énekesnőt szerződött, amivel a színhazi bizottság kívánságának is eleget tesz, akkor a jövő szezonban kitűnő, élvezetes operett előadásokban lehet része a közönségnek.

CSARNOK.

Szunyog-história.

(Elbeszélés.)

Irta: Azar. (2.)

Menjünk Dengelegre, illetve Ilonkához; illetve Mariskához, a sógornőmhöz.

Engem a dengelegi kastélyban az öreg Dengelegy Ádám csak azért látott szívesen, mert már köhögős volt, fajtak a csontjai s meg hogy tudtam neki beszélni. Az orvosdolgokon kívül egész komoly képpel hazudtam neki olyanokat, hogy kacagásban a karosszékebe csapta magát akárhanszor. Hanem amikor mondtam neki keserű „Blitzwit“-eket az 50 es évekről, Schmerlingről, Bachról stb., amiket az apától, nagyapától, Miklós bácsitól (a költő, Lasztócz, progenes ducis Huba) tanultam, hát olyankor az öregnek rendesen elkomolyodott az arca és dolga akadt az ispán urral, az udvarbíróval stb. S engem otthagytott a faképnél, azaz hogy gyönyörű két szép képnél. Otthagytott Ilonkával, Mariskával, no meg egy súlyosító körülménnyel, Szunyoghgal. Akkor mindég azt gondoltam magamban, hogy — „Isten verte Szunyoghja, miért is vagy itt?“

Az asztalnál úgy ültünk mindig, hogy Ilonka jobbról ült nekem, Mariska meg Szunyoghnak. Tehát én középen ültem. Szunyogh meg a bal szélen. De én nem mertem szólni Ilonkának, hát szólottam Mariskának balról. Akkor meg Szunyogh felkunkorította a bajusztát még jobban, egyet gondolt úgy maga elé s odaült Ilonkához, de akkor is szélről esett. Én így is, úgy is a két leány között ültem. És Szunyogh mondott szépet Ilonkának, hogy ő csengőn kacagott, én meg mondtam szép, gyönyörűen tudományos dolgokat Mariskának, hogy bizony-bizony sokszor ásitott bele a szegényke.

Tudni kell, hogy Mariska volt az eredeti Dengelegy leány, az öregnek (2000 hold) egyetlen leánya, Ilonka meg csak egy szegény Dengelegynek az árván maradtja, akit Dengelegy Ádám, a vén podagrás, köhögős, úgy vett föl irgalomból, meg ősi erényből. Neki egyforma volt Mariska is, Ilonka is.

De nekem nem.

Mert hát nem voltak egyformák. Mariskának kék volt a szeme, fekete a haja, Ilonkának meg aranyárga a haja és fekete a szeme. De milyen fekete! Mikor egyszer-e egyszer belenézttem, hát akkor kicsuszott alólam a világ. Nem tudtam bizonyosan, a

pokol sötétsége e az, vagy menyország ragyogása, ami ott van.

Egyszer egyszer úgy elocsudtam (nem fel), hogy azt sem tudtam, mi vagyok én hát tulajdonképen. Fiu-e, avagy leány. És bizony többször bolondokat cselekedtem.

Egyszer Pazonyan (a Vásáros-Naményiaknál) megtörtént velem, hogy a Gencsy Gyuri háts öreg agarászó-lovára reá mondtam:

— Barátom, ez a jó aszthmás!

Gencsy Gyuri meg megveregette a vállamat:

— Barátom, doktor, nálunk ezt kehesnek mondják.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság márczius 14-én tartotta rendes évi közgyűlését Csekonics Endre gróf elnöke alatt. A közgyűlés határozatképességének konstatálása után felolvasták az igazgatóság jelentését, mely szerint az elmúlt üzletév eredménye az egyes üzletágakban kielégítő volt és a társaság üzleti és vagyoni fejlődése nemcsak a régi reményeket igazolja, hanem a jövőbe vetett bizalmat is megerősíti.

A tüzbiztosítási díjtartalékot 4,400,000 koronáról 5,000,000 koronára, a szállítvány-biztosítási díjtartalékot 80,000 koronáról 100,000 koronára emelték. E gyarapodások nem csupán a mult évi tartalékoszlaghoz viszonyítva jelentékenyek, hanem az üzletállományokhoz való százalékarányban is haladást mutatnak. Hasonlóképen emelték a betörésbiztosítási üzlet tartalmát is és pedig 40,000 koronáról 65,000 koronára. Az értékpapírok árfolyamának emelkedésével nyert jelentékeny összeget a maga érintetlen teljességében az árfolyamkülönbözeti tartalékhoz csatolták, mely ezzel 960,706 korona 55 fillérről 3,913 140 korona 27 fillérré emelkedett. Noha az árfolyamkülönbözeti tartalék ezek után már közel négy millió koronát tesz ki, még a külön tartalékot is, az alapszabályszerű mértéken túl tetemesen növelték, úgy, hogy az 568,588 k. 14 fillérről 1,731,799 kor. 93 fillérré emelkedett. Az életbiztosítási üzlet megszokott jövedelmezőségeinek megtartásával a lefolyt évben ismét jelentékeny haladt. Életbiztosítási új szerzemény 57,317,558 korona 12 fillért tett ki, az érvényben levő életbiztosítási állomány pedig 293,922 310 korona 91 fillér összegre növekedett, a mi még az előző 1901. évi szintén öröndetes eredményekkel összehasonlítva is az új szerzemények tekintetében 12,853,922 korona 2 fill, s az üzletállomány tekintetében 19,500,269 korona 55 fill. gyarapodást jelent. Az igazgatóság javasolja, hogy a zárszámla végeredményeiből származó 4,040,374 korona 37 fillér nyereseményből az alapszabályok értelmében az életbiztosítottak nyeresemény részéül 562,721 kor. 40 fill. a „külön tartalékra“ 404,037 kor. 44 fill. igazgatósági nyeresemény-osztalékra 242,422 kor. 46 fill. a tisztviselők nyeresemény-osztalékára 121,211 kor. 24 fillér, a tisztviselők nyugdíjalapra 80,807 korona 48 fillér fordítassék és a fennmaradó 2,629,174 korona 35 fillérből minden egész részvény után 400 korona osztalék fizetessék ki. Az ezután még rendelkezésre álló 1,429,174 korona 35 fillérből 600,000 korona a tüzbiztosítási díjtartalék külön emelésére fordítassék, valamint 50,000 korona a tisztviselők nyugdíjalapjára, 10,000 korona az Ormody-alapra 10,000 korona az Ezredéves alapra és végül 759,174 kor. 35 fillér a külön tartalékra vezettessék át.

A közgyűlés az igazgatóság jelentését jóvá hagyólag tudomásul vette, a javaslatokat elfogadta és a felmentvényeket megadta. Végül Jankovics János dr. részvényes utalva az idej fényes mérlegre, indítványozza, hogy a közgyűlés fejezze ki hálás elismerését a vezérigazgatónak, az igazgatóságnak, a felügyelő-bizottságnak és tisztviselőnek buzgó fáradozásaiért és az elért fényes eredményekért. A közgyűlés az indítványt elfogadta, mire a közgyűlés véget ért.

A Trieszti Általános Biztosító Társaság (Assicurazioni-Generali) f. vi márczius hó 18-án tartott 71-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1902. évi mérlegek. Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1902. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 611,558,220 korona 13 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 27,001,880 korona 96 fillérré rugtak. — Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,024,702 kor 24 fillérről 160,189,849 korona 13 fillérré emelkedett. A tüzbiztosítási ágban a díjbevétel 12,271,371,385 korona biztosítási összeg után 20,219,214 korona 97 fillér volt, miből 6,132,779 korona 87 fillér viszont-biztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 11,086,435 korona 10 fillérré rugott, mely összegből 7,881,010 korona 61 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át: a díjtartalék tehát a tiszta díjbevétel 71.10 százalékát teszi ki. A jövő

években esedékessé váló díjkötelezvények összege 82,371,684 korona 24 fillér. A szállítványbiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 4,316,155 korona 18 fillér, mely a viszontbiztosítások levása után 1,457,860 korona 40 fillérre rugott. A betöréssel elleni biztosítási ágban a díjbevétel 363,700 kor. 26 fillért tett ki. Károkért a társaság 1902-ben 25,473,446 korona 68 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket a társaság alapítása óta károk fejében 742,014,072 korona és 65 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 138,794,885 korona 03 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 20,313,106 korona 94 fillérre rugnak, különösen kiemelendők; az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5,250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalék, mely a 3,729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 14,010,830 korona 16 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka. Ezekon kívül fennáll még egy 726,138 korona 39 fillért kitevő külön alap, melynek az a rendeltetése hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve — az ideai átutalások folytán 190,319,427 korona 11 fillérről 208,632,918 korona 73 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 33,144,493 korona 62 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 18,600,000 korona 19 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 682,782 korona 13 fillér. 4. — Értékpapírok 141,290,011 korona 09 fillér. 5. Tárzaváltók 1,035,953 korona 91 fillér. 6. A részvényesek biztosított adósságlevelei 7,305,000 korona. 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 6,529,676 korona 79 fillér. Összesen 203,632,918 korona 73 fillér. Ezen értékből 43 millió korona magyar értékekre esik.

Értesítés.

Az ev. reform. kollegium gazdasági tanácsának megbízásából tisztelettel értesítem a kölcsönt kereső t. közönséget, hogy az egyházkerületi és kollegiumi pénztár némely alapítványi tőke befizetése következtében abban a helyzetben van, hogy kisebb s nagyobb összeg erejéig kölcsönöket folyósíthat. Megkeresésre a pénztári hivatal a kölcsönzési szabályokat megküldi, ezenkívül ugy a pénztárban (kollegiumi épület, nyugoti főbejáró), mint az egyházkerületi s kollegiumi ügyészi hivatalban szóbelileg is részletes tájékozás szerezhető.

Debreczen 1903. ápril 11.
Rózsa Sándor
egyházkerületi és kollegiumi pénztárnok.

Megérkeztek

a legjobb minőségű

Cosmanosi francia batistok, douc-hesse szatén, indichvoile és minden nemű jó mosó kartonok, himzett batistok és piqué ujdonságok, továbbá Rumburgi, Hollandi, Kreás és czérna fonál vásznak, valamint a világhírű Schroll gyártmányu elsőrendű chiffonok, esikős jegyű havasi vásznak, Szepességi Damast asztalneműek, törülközők, ágyszőnyegek, továbbá minden nemű menyasszonyi kelengyék pontos összeállítását elvállalom szolid olcsó, szabott árak mellett.

Tisztelettel

Nádudvary Lajos.

Főter a nagy tőzsde mellett.

Vargakertben

a vasút közelében hat házhelynek való telek 300 négyszögölenként előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni Kovács Gyula vaskereskedésében.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utóda
Debreczen. Kistemplom bazar.

Megérkeztek a tavaszi idény

ujdonságai.

Női divatkelmék,
Francia különlegességek,
Batistok, Zephyrek,
Selyem szövetek.
Óriási választék. Szabott árak.

KATZ HERMAN-féle

óriás férfi, fiu és gyermekruha készletet
mindenki saját érdekében tekintse meg, vételkényszer nélkül.
Debreczen, Piasz-utca 43 sz. a. Dréher
söracsarnok mellett.

Boros Testvérek

nődivat áruházában
Divatos Ruhakelmék, Selymek, Jó
Sefirek, Batisztok, Vász-
nak, Szőnyegek, Fügő-
nyök, Agyterítő, Pipere
Olcsó Divatos
cikkek.

4 % kamat. Miután a Tordai járás és vidéken konverziókat eszközölöm, tisztelettel értesítem a kis és nagy birtokosokat, kik nagy kamatu kölcsöneiket olcsóbbra átváltoztatni óhajtják, minden előleges költség nélkül lebonyolítok. Zank Kálmán központi iroda, Baránd.

T. iparos urak figyelmebe!
Kovács kőszület, pozsonyi kőszület, (Kox) és faszenet legjutányosabban hához szállít Neumann és Weisz hatvan-u. 5. telefon 205.

Üvegeket fél és 1 literes nagyságban vesz Békés Emil denaturalt szesz nagykereskedése Barna-u. 1.

Dinyeföldnek Töczóskert II. járásban 1200 négyszögöl föld kiadó. Értekezhetni Kovács Gyula vaskereskedésében.

Eladó vagy kiadó.

A vasut és a csolnakazó tó mellett gyarhelyiségnek, ipartelepnek, alkalmas új épület ugyanott lakások is kaphatók. Értekezhetni Kétmalom u. 11.

Kabán, a főúton

egy üzlethelyiség kényelmes lakással, udvarral együtt haszonbérbe esetleg örök áron is eladó, értekezni lehet Keskeny Mihály tulajdonossal.

Gazdasági magvak

Ólomzárólt luczerna, ólomzárólt lóhere, takarmányrépa magvak a legmagasabb csiraképeségben fűmagvak, kaszalók, rétek és pazsit átalakítására.

Konyhakerti magvak

a létező legfinomabb kipróbált és itt leginkább bevált fajokban.

Virágmagvak

a legelső erfurti termelőktől.
Zöldség és virágpalánták, gumók és virághagymák, szép évelő növények és virágok saját magkísérleti telepemről,
kaphatók

Kontsek Géza

magkereskedésében
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Csak 20 forint

egy butor garnitúra: 1 diván, 2 fotel, 6 szék védő behuzattal. Továbbá: egy összehajtható vaságy 4 forint. Darabos utca 38 sz. a. keresztépület.

Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, V., Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság” rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e czélből hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg-, betöréssel-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.”, valamint baleset eleni biztosításokat az „Első o. általános baleset elleni biztosító társaság” számára.

A debreczeni főügynökség: KÖZGAZDASÁGI BANK RÉSZV.-TÁRSASÁG.

Véd-jegy

Dr. G. Schmidt
főorvos és tisztiorvos felé

Fülolaj

Csak a védjeggyel ellátott üvegekben győződj meg a valódi gyógyítóról!

süketséget, fülfájást, fülzúgást, és nagyothallást megújít és tisztítja az egyéni hallást.

Dr. Rothschnek V. Emil
gyógyszertára az „Aranyegyszarvuhoz” Debreczenben

A borozó közönség szives figyelmébe!

Van szerencsém a t. vendégeimmel és a n. é. közönséggel tudatni, hogy Debreczenben Péterfia-u. 59 szám alatt, ezek óta fennálló s jó hírnévnek örvendő

— vendéglőmet —

1903 évi ápril hó 12 én Péterfia-u. 55. sz. alá saját házamba helyeztem át. Vendégeim óhajára egy kitünő (korlátolt) fedett kuglizót is készítettem. A midőn mindezeknek szives tudomásul vételét kérem, megköszönöm a n. é. közönségnek irányomba tanusított nagyrabecsült pártfogását s esedezem, hogy ezt új vendéglőmben is — melyet a t. vendégeim teljes kényelmére rendezek be — kegyeskedjék megtartani. Mint ezideig, ugy ezután is biztosítom a t. borfogyasztó közönséget, hogy izletes konyháról, valamint tisztán kezelt italokról és figyelmes kiszolgálásról lelkiismeretesen, személyes felügye-tem alatt gondoskodni fogok.

Teljes tisztelettel
Galamb Sándor
vendéglős.

==== Helyi vasuti megállóhely. ====

Szőlővessző, torma és spárga eladás.

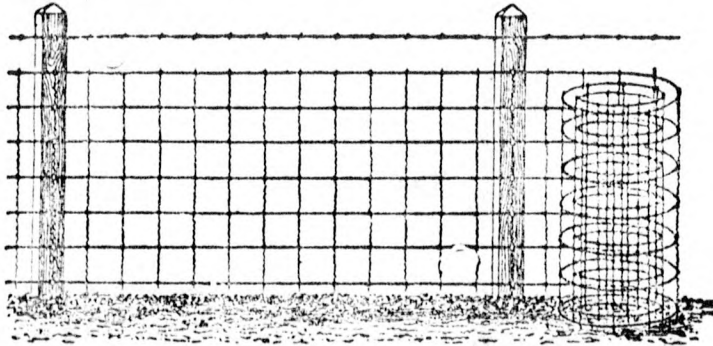
Kitünő minőségű

gyökeres szőlővesszőt, tormát, torma dugványt és naponként friss spárgát ajánl

a gr. Dégenfeld József és Dr. Balkányi Miklós urak „Érszébet” szőlőtelepének kezelésé-
Iroda: Debreczenben Kosuth u. 32. sz.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés gyára
BUDAPEST, VIII. kerület, Üllői-ut 48 sz.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott

Hungária sodronyfonatát,

mint a legegyszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot,

mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. Ezen, a szőlő és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos találmány előnyei: olcsóság: 1 méter magasságú tekercesekben a következő árakon kapható:

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):

körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel:

Sodronyvastagság:	1.2	1.4	1.6	1.8	2.00	milliméter.
Ár méterenkint:	40	45	55	60	65	fillér.
Körülbelül 3×5 centiméter hosszukás lyukbőséggel:						
Sodronyvastagság:	1.2	1.4	1.6	1.8	2.00	milliméter.
Ár méterenkint:	50	60	70	80	95	fillér.

Cselszerelés: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is megátalja; első és alsó szélei pedig tüskések, tehát az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szálat — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, mi által nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecsiszása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faduczkához szegezendő, horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előny a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét felerősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két tüskés sodronyt alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megnagyasítható. — Tüskés sodrony ára méterenkint 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle czélokra, eszacs és orsó kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból Föld- és kavicsrostákar, magtáráblakrostélyokat, ökr-szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyó-rostákar, boraszűrőket, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. Intányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Tartósságáért 10 évig kezeskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Czelszerősége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmulhatlan. A rudak öntükködése által az eddig előfordult kellemtlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva. A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül le, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös. Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be vagy kiakasztása egyszerű és egy percnyi idő alatt eszközölhető.

Vidéki megrendelések azonnal teljesíttetnek.

Teljes tisztelettel

CSONKA DÁNIEL

Debreczen, Kossuth-utca 25-ik szám alatt.

„Tip” tűzgyújtó

finoman nicklirozottságával ma a legsikerültebb találmány.

Csak egy nyomás

és oly világos fénnel égő lángot kapunk, mellyel szivarra, pipára stb. gyujthatunk. Kicsiny, lapos alakjánál fogva pedig mellényzsebben hordozható. Sok évi használhatóságáért szavatoltatik. 1 db. ára 1 trt, 3 db. ára 2 trt 85 kr. A pénz előleges beküldése mellett bérmentesen — egyébként utánvét mellett.

Szétküldés egyedül

Heinrich Kortész Wien I. Fleischmarkt No. 18—248.

Kopir könyvek szabadalmazott, kitehető regiszterrel (igen ezélszerű) 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 krajczárért beszerezhető Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piaczuteza 49.

Premier Kerékpárok
leg finomabb a világ Arjegyzék Premierwerke Eger, Cselország leg jutányosabb vásáron díjmentesen

GOLDSTEIN KAROLIN
mellfűző műterme
DEBRECZEN.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona.

Korona

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.

1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
2 " "	40000
1 " "	30000
2 " "	25000
1 " "	20000
2 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
503 " "	1000
1525 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4650 " "	170
4650 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40

55,000 nyer. és jut. kor. összegben **14.459,000**

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk. Tíz millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabcsült vevőink.

Az egész világ legesedélydűsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztály sorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszti.

110,000 sorsjegy 55,000

PÉNZNYEREMÉNYVEL soroltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy millió 459.000** koronát, egy hatalmas összeget, sorsolnak ki. Az egész vállalat általi felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt	75	vagyis	1.50	korona
egy negyed (1/4) "	1.50	"	3.—	"
egy fél (1/2) "	3.—	"	6.—	"
egy egész (1) "	6.—	"	12.—	"

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz be küldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

április hó 20-ig bizalommal hozánk küldeni.

Török A. és Tsa.

bankháza

BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körút 46/a.

Fiókok: 1 Váci-körút 4.

2 Múzeum körút 11.

3 Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget kor. összegben utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím:

LEGUJABB

Legujabb faconu

orvosilag elismert és ajánlott

előlfűző egészségi miederek.

Debreczen és vidékén a legnagyobb hangszerkészítési műhelye és vállalata.

Komáromi M.

Mindennemű hangszer készítő. Főter 41. sz. I. emelet. Főtőzsdével szemben.

CZIMBALOM

(hangolását is) legnagyobb raktára. Zongora vasszerkezettel, 10 évi iótállással, 3 havi ingyen tanítás. Iskolahegedű 6 kor. tól feljebb, finom mesteri hegedű 1000 koronáig. **Mindennemű hangszerekből nagy választék.** Kitűnő, tartós, kellemes hegedű- és czimbalom búrok és mindenféle alkatrészek. A legkompikáltabb **Javításokat** is felelősség mellett, művészi szakértelemmel készítek, régi hangszert **veszek vagy cserélek.**

ZONGORA hangolását rövidre vágását vagy bármennemű javítását a legképzettebb szakértelemmel felelősség mellett **jutányosan készítem.** Vidéki hangolást soron kívül

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-Wiukler Ed., Wlen, 19/I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Hatarozottan kérjünk **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik.

**Tavaszi ruhák
festését és
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.

Pásztor Gyula és Társa

vas, szerszám és rézárú kereskedése
DEBRECZEN, Csapó-utca (Bankház.)

Még soha nem létezett! 1 kiló lemez edény 45 kr.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel,
hogy üzletünkben a mai naptól kezdve tul-
halmozott

öntött és lemez konyha-edények

óriási nagyválasztékát, **rendkívüli olcsó
árak mellett** árusítjuk ki.

Midőn e kedvező körülményt szíves tu-
domásukra hozzuk, kérjük míg ezen olcsó
készlet tart, becses látogatásaival minél
hamarabb szerencsételni sziveskedjék.

Figyelmet érdemelnek: gazdag felsze-
reléseink, gépészeti cikkek, angol prima
gépszijjak szőlő műveléshez, ollók, kések,
és permetezők, nagy raktár az általános
közkeletű tárgyak öröndő **szabadalma-
zott bácskai eke fejeknek kovácsolt
aczelből jótállás mellett** és az itt fel-
nem sorolható áruk ezer és ezer válfajai
a legjobb és legolcsóbb kiszolgálás mellett.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pon-
tosan teljesítünk. Szíves partfogást kér

tisztelettel

Pásztor Gyula és Társa.

Szűke "secession" edény 1 kiló 70 krajczár.

REMEK!

Creppe és Gazé-Boák

Csipke Gallérok

Selyem és Gazé

Női Nyakkendők

En tout cas

Divat Napernyők

Férfi Nyakkendők

**nagy választékban
kaphatók.**

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth utca 5.

Üzlet áthelyezés miatt!

Blattner Gyula

értesíti a mélyen tisztelt kö-
zönséget, hogy 102. éve
alapított

üveg és porcellán üzletét,

valamint

üvegezési vállalatát

**május 1-én a
„Lamprecht“**

(volt Biedermann palotába) helyezi
át. — Ennek folytán raktáron levő
áru készletét a legolcsóbb áron
bocsátja m. t. vevői részére.

Üzlet áthelyezés miatt!

Felhívás!

A közelgő **Husvétli ünnepek** alkalmából
van szerencsenk különösen a saját örlésű
kiváló finom kalács és rétes lisztjeinket a
n. é. közönség szíves figyelmébe ajánlani,
ugyszintén az általános elismert különféle
fajú kitűnő **orosházi házi kenyereinket** a kö-
vetkező árak szerint:

I-ső rendű fehér kilója 24 fill.
I-ső „ barna „ 22 „
II-od „ „ „ 20 „
Rozskenyér hosszú és kerek alakú 20 „
Munkáskenyér igen jó zamatú 18 „

Kiváló tisztelettel

Gémes Ferencz és Társa.

orosházi házi kenyér sütőde.

Elárúttási helyek: Simonffy-utcai bérház.
Csapó-utca 86-88. Kiszegled-utca 9. és
Piacz-utca 79 sz.

Üzlet átalakítás miatt

a legfinomabb

férfi kalapok és nyakkendők
rendkívül leszállított árban

kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műiparáru üzletében.

Balmaz-Ujváros határában

500 hold marha legelő

kiadó.

Tudakozódók forduljanak a **Kiskabai
gazdaság intézőségéhez u. p. Kaba**;
még pedig folyó hó 14-ig, mert ezen
időn túl a legelő nem adatik ki.

Ugyanott

1000 db. birkának való legelő
is kapható.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönsé-
get, hogy mindefféle a

kárpitos szakmába

vágó munkálatot újra készítésre, javításra el-
fogadok s azt mérsékelt árban, precíz mun-
kában teljesítem.

Elfogadok tekeasztal bevonást és javítá-
st. Cipkefüggönyök tisztítását. Elköltözés
alkalmával butor csomagolást.

Egyedüli igyekezetem az, hogy a n. é.
közönséget pontosan kiszolgáljam.

Szíves partfogást kér

tisztelettel

Krémer Jakab

DEBRECZEN, Simonffy-utca 27.

Gyertyánliget

(Máramarosmegye)

a legszebb, legegészségesebb **klimatikus
erdei hegyi gyógyhely, ásványfürdő és viz-
gyógyintézet.**

Csodálatos szép magas fekvés, por és szélmentes,
ózonos, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen
emészthető tiszta vastorrások. Teljesen berende-
zett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógyásiker:
vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia,
gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes
csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt
árak. Idény: május-okt. Vasuti állomás Nagy-
Bocskó.
A fürdőigazgatóság.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált házi szer, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedorzsolásul al-
kalmaztatik köszvényeknél, csúznál és meghúléseknél.
Intés. Silányabb utazatok miatt bevásá-
rlaskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“
védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
**Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.**
• Richter F. Ad. és társa,
• csász. és kir. udvari szállítók. •
Rudolstadt.

Csodaszép

a szelid fehér és puha arczzsin, valamint az arcz szeplő és bőrtisztítalanság nélkül. Ezt elérendő, mosakodjunk naponta

Bergmann lilliomtoj szappannal.

Védjegy: 2 bányász.

BERGMANN & Go. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Dmil gyógyszerárában és Nagy Andrásnál.

Kolbeck HARSFA szállodája

DECS, 10. kerület. Laxenburger strasse 19.

A déli és az államvasuti indóház mellett — a közuti villanyos vasut megálló helye minden irány felé. Barátságos polgári új berendezésű ház. Villanyos világítással, fürdővel és méréselt árakkal. Kiszolgálás és világítás nem lesz különösen számítva.

Kolbeck Ferencz
szállodás.

4187—1903

Árverési hirdetemény.

Debreczen város tulajdonához tartozó Hatvan-utcai ökörtalmas és fűzfa csöszház mellett, együtt 71 hold 488 □-öl földterület 1903. évi április 1-től 1909 évi dec. 31-ig terjedő időre a város székházának kistermében **1903. évi április hó 14-ik napján** d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Mely árverésre a bérelni kívánók azzal hivatnak meg, hogy az árverési részletes feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s árverelni kívánók az árverelő küldöttség kezeihez 371 korona bánatpénzt letenni tartoznak.

Debreczen, 1903. márc. 30.

A városi tanács.

Mindennemű francia és angol szövet ujdonságok

a tavaszi és nyári idényre legnagyobb választékban

méterenkint 2 forinttól 5 forintig.

Hallatlan olcsóság! Ritka előnyös vétel!

5000 vég tavaszi és nyári szövet:

méterje 45 krtól 1 frt 45 krig.

Mosókelme ujdonság

1. könyv cretonok 19 krtól kezdve
2. „ vászon zefirek 19 „ „
3. „ színes batisztok 24 „ „
4. „ ruhavásznak 45 „ „
5. „ himz. svájci batisztok 20 „ „
6. „ bluz s jupon ujdonság 33 „ „
7. „ tiszta gyapju delen 38 „ „
és följebb.

Minták helyben és vidékre ingyen és bérmentve. Rendelésnél kérem a kívánt minta-könyv számát és a szövet minőségét megjelölni.

WEINER MÁTYÁS nődivat áruháza
Budapest, VI. Andrassy-ut 3. sz.

— Mosó nyári szövetek dus választéka —

Kardos László

áruházában, Kossuth-u. 9.

Minőség, izlés, színtartás és ár tekintetében a legnagyobb bizalmat érdemli a czég, a mely 72 éves multjára tiszta önérzettel tekinthet vissza. Az ujonnan bevezetett mosóáru női ruhákra, blousokra, reggeli pongyolákra ép oly dus választékban van raktáron, és ép oly elsőrendű minden tekintetben, mint törzsáruim. Ama igazmondást, mit megboldogult üzletalapító Atyám használt, én is alkalmazom, ugyanis: „Hiba nálam is fordulhat elő, de a tények bizonyítják, hogy kevesebb és ritkábban, mint más üzletben.“ Én a fentidézett mondás erejét még fokozom ama kijelentéssel, hogy üzletemben pénzéből a vevő egy fillért sem veszít, mert minden az áru fogyatékosága folytán előforduló hibát kártéríték új áruval vagy készpénzzel. A tisztességnek ennél magasabb foka nem lehet.

— Az ujonnan berendezett mosóárunk a következők: —

karton, kreton, satin, duchesse, batiszt, zefir, Nizza, Felicia, Dress, Cleopatra, Rekord, Graziosa, selyem lyonais, Soi royale, Louisine, fehér és színes himzett és áttört szövetek, pique, Zefir, batiszt és duchesse fejkendők.

☛ Telefon 63. szám. ☚

Rosenberg Albert Özvegye és Fia

a magyar királyi államvasutak szállítóhivatala és vámközvetítési irodája
elvállal:

költöztetéseket

szabadalmazott hat és nyolcz méteres butorszállító kocsikkal, egy és két fogatu rugganyos társzekerekkel, a szállításból eredő károk szavatossága mellett, jutányos áron.

Előjegyzések a májusi költözködési idényre irodánkban (Piac-utca 60. sz., Bankpalota mellett) elfogadtatnak és ugyanott mindenféle szállítási ügyben készséggel nyújtunk felvilágosítást.

☛ Az összes bécsi és budapesti szállítócégek képviselése. ☚

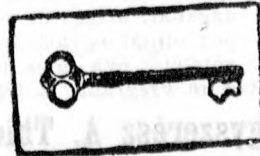
Schicht-szappan

Védjegy

szarvas

vagy

kulcs

legkiadósabb és azért a legolesőbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a Schicht név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1899
Arany érem
Budapest 1899
Arany érem
Pozsony 1902

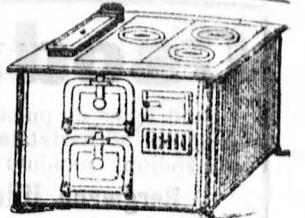
hydra-
likus
sajtóért.

szőlő és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzom számára, 2 kitalható kosárral vagy 1 kosárral. Bor, gyümölcsbor és gyümölcsnedv-sajtókat kézi hajtásra Herculesnyomó-szerkezettel, fa- vagy vastányérral. Gyümölcs és szőlő-órlóket, bogozógépeket Gyümölcsaszaló készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben **MAYFARTH PH. és TÁ., BÉCS, II** különlegességi gyár gyümölcscsértékesítési gépekben. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Megrendelések idejekorán kéretnek.

Triumph- Takaréktűzhelyek

háztartások és gazdaságok részére mindenféle kivitelben. 30 év óta a legjobbnak és legtartósabbnak elismert szolid gyártmány. A legnagyobb megtakarítás a tüzelő anyagban. **Takaréktűzhely különlegességek** szállodák, vendéglők és kávéházak részére. Árjegyzéket és költségvetéseket készséggel küld. Ügyes, szállodások, építómesterek és földbirtokosoknál ismeretséggel bíró viszont eladók kerestetnek. A „Triumph” takaréktűzhelygyár **G. Goldschmidt & Sohn** Wels. Ob. De.

A FÖLDES-féle **Margit-crème** legjobb a világon. Hatása csodás.

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fentartására a legkiválóbb és legbiztosabb a vegytiszta teljesen ártalmatlan **Legkiválóbb a nap és szél befolyása ellen,** sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz a zsírintes közkedvelt

FÖLDES-féle Margit-crème

Ezen világhírű arczkenőcs pár nap alatt eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást, bőrkéreg (Mitesser) és minden más bőrbajot. Kisimítja a ráncokat, az arczot **fehérré, simává és üdévő varázsolja.**

Hamisítók bírólag üldözöttek.

Törvényesen védve. Utánzatoktól óvakodjunk!

Ára: kis tégely 1 kor. nagy tégely 2 kor. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Földes Kelemen, gyógyszerész Arad. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszert kereskedésben. Margit hölgyor 3 sziben K. 1.20. Margit szappan 70 fl. Margit fogpép 1 k. (Zahn-pasta) Margit arczvíz 1 k. Főraktár Debreczenben Balázs Ödön, L. Kovács N., Mihalovits I. Muraközy László, Rotsnek V. Emil gyógyszerárban, Jóna és Jóna drogériájában.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépítő szer

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengékedők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó ízű.

Több mint 2000 orvosi előismerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravallo-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig $\frac{1}{2}$ lit. üvegekben **2 kor. 40 fillérért**
 $\frac{1}{1}$ " " **4 " 40**

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe **bármily régi,** sőt a fájdalmas opeátiót is elkerülheti, ha a

valódi THIERRY A.-féle Centifiola kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utólrhetetlen. A valódi Centifiola-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseeiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvevődéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábnak járás közben történt kisebelése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseeiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve.

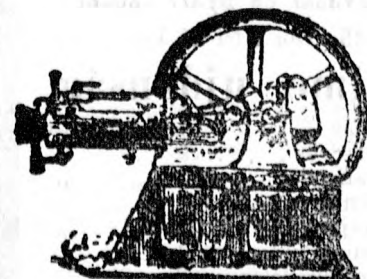
Gyógyszerész A. Thierry balzsam és Centifiola kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólrhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szérnek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitünő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Czim:

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Elismert legjobb s legolcsóbb BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK és locomobilok

villanyos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. **Nem gyorsfutók tehat malomsemekre különös előnnyel használhatók.** Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett **OSERS és BAUER motorgyára.** Magyarországi vezérképviselő és raktár: **Dénes B.** Budapest, VI. Váci-körút 61. Árjegyzék ingyen! Tisztességes ügynökök kerestetnek.

Félegyházi János
Fűszerkereskedése
Piacz- és Miklós-utca sarok.

Ajánlja dus raktárát
olcsó kávékban,
természetes ásványvizekben
és mindenféle déli-
gyümölcsökben.

Első
dus választéku
előnyomda, himző,
minta- és monogram
műintézet.
Himzés és harisnya kötési
vállalat.

Füstös Testvérek

Debreczen, Piacz-utca 12.

Ajánlunk jó szintartó himző selymek, pamu-
tok, horgoló czernák, kötő pamutokat,
Congrék, himző posztók, előrajzolt és kezdet
futókat, millió, tárczakendők, irómappa, kefe,
bírlap, kulcs, kalap és törülköző tartókat,
alkalmi ajándéktárgyakat és
**ruggyanta
bélyegzőket.**

lavaszi évadra
Ajánljuk különösen a következőket, u. m.:
szövetek, cretonok, szaténok, delin női ruha-
gallérok, díszek és szabókellekelt
rendkívül nagyválasztékban a leg-
előnyösebb árák mellett.
Majtényi és Zengevölgy
női divat, vászon és rövidaru
üzlete Debreczen, Piacz-utca
a „Bika” szállodával
szemben.

Medgyaszay Sándor
szabóna, zsir., füstölő és kolbászmenüek gyára
Debreczen, Gr. Degenfeld-ter 2. sz.

A husvéti ünnepekre ajánl
malaczsonkát
kassai és saját páozolásu füstölt
nyers és főzött állapotban.

Diszes

husvéti tojások és alkalmi czikkek

a legnagyobb választékban, valamint
czukorkák, csemegék, likőr- és
cognac különlegességek a legfinomabb
minőségben, ugyszintén
uradalmi tea vaj és Imperial élesztő
kapható

Ifj. Czegléd József

fűszer és csemégye üzletében
DEBRECZENBEN,
a „Bika” szállodával
szemben.
OOOOOO
OOOO

Felhívjuk a t. vevőkönöség b.
figyelmét raktárunk megtekintésére, a hol is
állandó nagy választékot tartunk
női ruhaszövetek, delin és mosó
kartonok, női és férfi fehérneműk és
rövidárkban szolid és előzékeny kiszolgálás
mellett.
Szíves pártfogásért esedeznek kiváló tisztelettel
Ács Testvérek
Debreczen, Piacz- és Szt.-Anna-
utca sarok.

Ganofszy Lajos
fűszer, anyag, festék és magkereskedő
ajánlja dusan felszerelt nagyraktárát s különö-
sebben a már eddig is legjobbnak bizonyult
próraját, mely a szabapadlók bekenésére és
szokások pormentességére a legkiválóbb és
inpregnáló szer. Kilója 90 fill.

Dusziesszék

Havai gyártmány!
Grünfeld Adolf
saját készítménye
férfi-, fiú- és gyermek ruha raktára
Debreczenben, a Kistemplom-bazárban.
Divatos szabás. Olcsó árák.
Szolid munka.

Legolcsóbb
bevásárlási forrás
a tavaszi idényre
férfi-, női és gyermek-
cipőkben, kalapok
és férfi divat czikkekben

Révész Zsigmond

üzletében
Piacz-utca 27.,
városi bérház.
OOO
OO

Női tavaszi
felöltők és
kalapok,
továbbá blousok, napernyők
mint az évad legújabb remekei
óriási választékban megérkeztek a

„Párisi Divat”
áruházba
Debreczenben,
a Piacz-utczán.
OOOO

Pontos és
szolid kiszolgálás.
Legnagyobb
Sirkő
raktár.
Kegyes Ferencz
az Ipar és kereskedelmi bank
Dus választéku palotában.
sirkővekben
igen olcsó árák
mellett.